नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
बबरमहल, काठमाडौं
फोन नं. ०१-५३४१४८७

पत्र संख्याः- ०८०/८१
चलानी नं.:- १२८

मितिः २०८०/०९/११

विषयः चुरे उत्थानशील आयोजना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८० स्वीकृति सम्बन्धमा ।

श्री प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन ईकाई
कोशी प्रदेश, इटहरी/मधेश प्रदेश, बर्दिबास/बागमती प्रदेश, सिन्धुली

उपरोक्त सम्बन्धमा मंत्रालयको च.न. ४०६ मिति २०८०/०९/०५ पत्रानुसार चुरे उत्थानशील आयोजना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०/८१ स्वीकृत भई आएको हुँदा सोअनुसार गर्न गराउन हुन स्वीकृत कार्यविधिको छायाँ कपि यसैसाथ पठाइएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

२०८०/०९/११

बद्रीराज ढुंगाना
सह-सचिव (प्रा.)
राष्ट्रिय आयोजना निर्देशक

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
योजना, अनुगमन तथा समन्वय महाशाखा
(कार्यक्रम तथा योजना शाखा)

पो.ब.नं. : ३९८७
सिंहदरवार, काठमाडौं

नेपाल सम्वतः ११४४

पत्र संख्या :- २०८०/८१/कार्यक्रम
चलानी नं. :- ४०३

मिति :- २०८०/०९/०५

विषयः चुरे उत्थानशील आयोजना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८० स्वीकृति सम्बन्धमा ।

श्री चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
ववरमहल, काठमाण्डौ ।

चुरे उत्थानशील आयोजना
Building a Resilient Churia Region in Nepal (BRCRN)
Forestry Complex, Babarmahal, Kathmandu
दर्ता नं. ९९
मिति २०८०/९/८

उपरोक्त विषयमा ताहाँ आयोजना व्यवस्थापन इकाईबाट चालु आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम संचालनार्थ पेश भएको **"चुरे उत्थानशील आयोजना वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०"** उपर कार्वाही हुँदा विद्यमान आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी प्रचलित कानूनको प्रतिकुल नहुने एवं थप आर्थिक दायित्व सृजना नहुने गरी प्रचलित कानून र स्वीकृत मापदण्ड अनुरुप सञ्चालन हुने तथा Project Document अनुकुल हुने गरी विनियोजन ऐन, २०८० को दफा ९(२) बमोजिम यस मन्त्रालय (मा.मन्त्रिस्तर) को मिति २०८०/०६/२४ को निर्णयानुसार स्वीकृत भएकोले आवश्यक कार्यान्वयनको लागि स्वीकृत कार्यविधि थान-१ (एक) यसैसाथ संलग्न राखी पठाईएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

२०८०/०९/०५

रविन कुमार ग्यालन
(भू-संरक्षण अधिकृत)

श्री योजना प्रमुख
PMU/PPMU हरूलाई
कार्यार्थ जानकारी गराउने
२०८०/०९/०८

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

चुरे उत्थानशील आयोजना

कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०

<u>तयार गर्नेः</u>

चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
ववरमहल, काठमाडौं

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

बिषय-सूची

पृष्ठभूमि.. 1

परिच्छेद-१ 2

१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ..2

१.२ परिभाषा..2

१.३ कार्यविधिको उद्देश्यहरु 2

परिच्छेद-२ 3

२.१ कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि साझा प्रक्रिया तथा मार्गदर्शन 3

२.२ उपभोक्ता समितिको भुक्तानी प्रक्रिया 6

२.३ कार्यक्रम अनुगमन...7

२.४ प्रगति प्रतिवेदन 7

परिच्छेद-३ 8

३.१ आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तरगतका कार्यक्रमहरु..8

३.१.१ प्राविधिक सहायता अधिकृत (वन र जलाधार व्यवस्थापन) (Technical Officers-Forestry and Watershed Management) (BN: 3)..8

३.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी मेशिनरी औजार सामाग्री खरिद तथा समुदायलाई वितरण (BN: 47)............8

३.१.३ पालिकाहरु/वनसमुहहरुको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी गोष्ठी/कार्यशालाको लागि कर्मचारीहरुको खर्च (BN: 198) 9

३.१.४ PLF प्रबर्द्धनको लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन (BN: 194) 9

३.१.५ PMU तथा PPMUs का कर्मचारीहरुको कार्यक्षमता अभिवृद्धि तालिम (खरिद तथा अन्य बिषय) (BN: 262) 9

३.१.६ कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमन भ्रमण खर्च (कम्पोनेन्टः २ अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुको लागि/ दै. भ्रमण, इन्धन खर्च समेत) (BN:170) 9

३.१.७ CBOs हरुको अनुगमन खर्च (दैनिक भ्रमण तथा इन्धन खर्च समेत) (BN: 195,196,197)..............9

३.१.८ जलवायु सम्बन्धी प्रचारको लागि क्षमता विकास विज्ञ सेवा तथा परामर्श (BN: 262) 9

३.१.९ संचार योजना तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (BN: 244)...10

३.१.१० बृहत चुरे सम्वाद कार्यक्रम (BN: 239) 10

३.१.११ चुरे ग्रन्थ (भोल्युम-१) तयारी (BN:244)..10

३.१.१२ चुरे ग्रन्थ (भोल्युम-१) प्रकाशन (BN:239)..10

३.१.१३ संरक्षण दिवस समारोह (BN: 238) 11

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
हरिहरभवन, ललितपुर

३.१.१४ चुरे सम्बन्धी Talk/संवाद कार्यक्रम (BN: 239) 11

३.१.१५ योजना तर्जुमा तथा समिक्षा गोष्ठी (BN: 269 GON (MOFE) 11

३.१.१६ राष्ट्रिय चुरे सम्मेलन गोष्ठी (BN: 239) 11

३.१.१७ वन विज्ञ (Forestry Specialist) परामर्श सेवा (BN: 82, 130, 153) 11

३.१.१८ समुदायस्तरमा तालिम संचालन गर्न TOT Handbook तयारी तथा परीक्षण (प्रशिक्षक तालिम आयोजना गरी) (BN: 203) 11

३.१.१९ असल अभ्यास सम्बन्धी प्रदेशस्तरमा ३ वटा कार्यशाला गोष्ठी तथा १/१ संगालो र निर्देशिका तयारी (LOA गर्ने) (BN: 227, 228) 12

३.१.२० प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन (BN:238) 12

३.१.२१ CR-SNRM बारे जनचेतनाका लागि ज्ञान विज्ञ सेवा (BN: 239) 12

३.१.२२ परामर्श सेवा खरिद 13

३.२ FAO प्राविधिक सहायता (सोझै भुक्तानी) अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु 14

३.२.१ भू-उपयोग जलवायु उत्थानशीलताको लागि कृषक पाठशाला स्थापना (Activity 1.1.1) 14

३.२.२ कृषि वन तथा भू-उपयोग अभ्यासको लागि कृषकहरुलाई तालिम (Activity 1.1.2) 14

३.२.३ कृषि-वन तथा पशुपालन अभ्यासको लागि कृषकहरुलाई तालिम (Activity 1.1.3) 14

३.२.४ वन व्यवस्थापन कार्ययोजनाको लागि समुदायमा आधारित संस्थाहरु(CBOs) सुदृढीकरण (Activity 1.2.1) 14

३.२.५ सरकारी कर्मचारी र CBOs लाई वन भू-उपयोग पुनर्स्थापना र Assisted Natural Regeneration (ANR) कार्यान्वयनमा सहयोग (Activity 1.3.3) 14

३.२.६ जलवायु परिवर्तन प्रभाव र Ecosystem Mapping को लागि CBOs सुदृढीकरण (Activity 2.1.1) 15

३.२.७ २६ वटा नदी प्रणालीस्तरीय संबेदनशील परिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना योजना तयारी तथा प्रमाणीकरण (Activity 2.1.2) 15

३.२.८ जलवायु उत्थानशील SNRM को लागि समुदाय स्तरीय संस्थाहरुको पहिचान, गठन, अभिलेखीकरण (Activity 2.2.1) 15

३.२.९ जलवायु उत्थानशील SNRM को लागि उत्तम अभ्यासको लागि LRPs लाई साधन सम्पन्न बनाउने (Activity 3.1.1) 15

३.२.१० जलवायु उत्थानशील SNRM जनचेतनाको लागि स्थानीय स्कूल तथा मिडिया मार्फत जनचेतना जगाउने (Activity 3.1.2) 15

३.२.११ SNRM को लागि १० वटा Module को विकास गर्ने (Activity 3.2.1) 16

३.३ प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु 17

३.३.१ ANR कार्यान्वयनमा सहयोगको लागि TOT (२० व्यक्ति) संचालन (BN: 121,122,123) 17

३.३.२ ANR कार्यान्वयनमा सहयोगको लागि समुदायस्तरमा अन्तरक्रिया/समन्वय/तालिम संचालन गर्न दै. भ्र., प्रशिक्षण शुल्क तथा इन्धन खर्च (BN: 124,125,126) 17

३.३.३ ANR कार्यक्रम संचालन/कार्यान्वयन (BN:109,110,111) 17

३.३.४ ANR कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि मेशिनरी औजार खरिद (BN: 112,113,114) 17

३.३.५ चेकड्याम तथा संरक्षण पोखरी निर्माण (BN: 41-43) 18

३.३.६ गल्छी नियन्त्रण तथा/वा नदि किनारा स्थिरीकरण (BN: 44-46) 18

३.३.७ निजी वन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (बिरुवा खरिद, ढुवानी तथा अन्य सहयोग) (BN: 127-129) 18

३.३.८ वन कार्ययोजना तयारी/संशोधन/परिमार्जन (BN: 50-52) 18

३.३.९ संशोधन/परिमार्जन अनुरुप वनकार्ययोजना कार्यान्वयन (सम्बन्धित वन समुहसंग LOA/BN: 50-52) .19

३.३.१० Municipality/CSO हरुका लागि CRLUP तालिम संचालन खर्च (BN: 146) 19

३.३.११ स्थानीय स्रोतव्यक्ति (LRP) तालिम (BN: 146; हुनु पर्ने 207, 208, 209) 20

३.३.१२ प्रदेश मन्त्रालयसंग सहकार्य गर्न व्यवस्थापन खर्च (BN: 220) 20

३.३.१३ PLF प्रबर्द्धनको लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन (BN: 194) 20

३.३.१४ बार्षिक समिक्षा तथा योजना तयारी गोष्ठी (BN:168) 20

३.३.१५ CBOs को अनुगमन खर्च (दैनिक भ्रमण तथा इन्धन खर्च समेत) (BN: 195) 20

३.३.१६ स्कूलस्तरमा विद्यालय संरक्षण शिक्षाको लागि परामर्शदाता (210 दिन/BN: 241) 20

३.३.१७ CR-SNRM अन्तर्गत असल अभ्यास सम्बन्धि समुदायस्तरमा कार्यशाला गोष्ठी संचालन तथा संगालो तयारी LOA (BN: 226, 229, 232, 235) 21

३.३.१८ FAO बाट तयार पारिएको १० वटा module प्रयोग गरी LRP र कर्मचारी (प्रचार प्रसारकर्ता) लाई तालिम LOA (BN: 263, 264, 265) 21

३.३.१९ ११५ वटा समुदायस्तरीय Module सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी (BN: 266, 267, 268) 21

३.३.२० स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियो वा अन्य माध्यमबाट आयोजनाबाट संचालित कार्यक्रमको जानकारी तथा प्रचारप्रसार (BN: 249, 250, 251) 21

३.३.२१ वातावरण पत्रकार मार्फत प्रचार प्रसार (BN: 246) 22

३.३.२२ बिद्यालय संरक्षण शिक्षा अभियान संचालन (BN: 252, 253, 254) 22

३.३.२३ संरक्षण दिवस समारोह (BN: 238, २३९) 22

३.३.२४ प्रदेशस्तरीय आयोजना समन्वय समिति बैठक (BN: 305) 22

३.३.२५ कृषक पाठशालाको (FFS) २ दिने तालिम संचालन (BN: 6,11) 22

३.३.२६ CBO/FFS लाई CRLUP सम्बन्धी तालिम संचालन (BN: 15-20) 22

३.३.२७ कृषि वन नर्सरीको लागि कृषकहरुलाई तालिम (BN: 23) 23

३.३.२८ कृषि-वन साना नर्सरी स्थापना संचालन सहयोग (BN:23) 23

३.३.२९ बायोग्यास वा विद्युतीय चुल्होको लागि सहयोग (BN: 29-31) 23

३.३.३० इन्जिनियर (सिभिल) (BN: 38-40)/ सव-इन्जिनियर (सिभिल) (BN:38) 24

३.३.३१ कर्मचारीहरुलाई SMFE बिषयमा TOT तालिम संचालन खर्च (BN: 61,62,63) 24

३.३.३२ स्थानीय CBO / भुमिमालिकहरुलाई SMFE बिषयमा तालिम संचालन (BN: 58,59,60) 24

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

३.३.३३ नर्सरी स्थापना/मर्मत/स्तरोन्नती (१.५ लाख बिरुवा उत्पादन क्षमता / BN:64,70,76) 24

३.३.३४ नर्सरी स्थापना/मर्मत/स्तरोन्नती (५० हजार बिरुवा उत्पादन क्षमता/BN:66,73,79) 24

३.३.३५ विरुवा उत्पादन (४"*७" को पोलीव्यागमा 50 हजार बिरुवा/BN: ६६,७३,७९) 25

३.३.३६ विरुवा उत्पादन (४"*७" को पोलीव्यागमा 1.5 लाख बिरुवा/BN: 64,70,76) 25

३.३.३७ कार्यक्रम संचालनार्थ अनुगमन मुल्यांकन खर्च (दै.भ्रमण तथा ईन्धन खर्च समेत/BN: 54,55,56)...25

३.३.३८ कार्यक्रम संचालनार्थ अनुगमन मुल्यांकन खर्च (दैनिक भ्रमण तथा इन्धन खर्च समेत/BN: 26, 27, 28) 25

अनुसूचीहरु 26

अनुसूची-१ 27

उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० मुख्य बुँदाहरुः....27

अन्य संस्थाबाट कार्य गराउन सकिनेः....28

उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यताः....28

अनुगमन तथा मूल्यांकन उपसमितिको व्यवस्थाः....28

खरिद उपसमिति उपसमितिको व्यवस्थाः 29

जनशक्ति परिचालन उपसमिति उपसमितिको व्यवस्थाः 29

योजना सम्झौताको लागि आवश्यक कागजातहरुः....30

खाता सञ्चालनः....30

अनुसूची-२ 31

२.१ कार्यक्रम सम्झौता फारम 31

२.२ जानकारी सहितको, स्वतन्त्र, अग्रिम सहमति (Free Prior Informed Consent, FPIC) 35

२.३ Site Specific Environmental and Social (E&S) Risk Assessment, FPIC Checklist and Recommendation Sheet 37

२.४ Environmental & Social Safeguard (ESMP, IPP &SIMP) 40

२.५ Completion Report on Implementation of E&S Risk Mitigation Measures (ESMP, IPP and SIMP)....41

अनुसूची-३ 43

बार्षिक/त्रैमासिक लाभग्राही सम्बन्धी प्रतिवेदन....43

अनुसूची-४ 44

४.१ प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन कृषक पाठशाला सञ्चालन कार्यविधि, २०८०....44

४.२ प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन पाठशाला सञ्चालन आर्थिक पक्ष....48

पहिलो चरण 48

दोस्रो चरण....49

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
बबरमहल, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

तेस्रो चरण 50
अनुसूची-५ 51
होर्डिङ्ग बोर्डको नमूना 51
अनुसूची -६ 53
सार्वजनिक सुनुवाई फाराम 53
अनुसूचीः ७ 56
पार्श्वचित्र (Activity Profile) 56
अनुसूचीः ८ 57
भुक्तानीका लागि आवश्यक भर्पाईहरुको नमूना 57
अनुसूचीः ९ 61
भुक्तानी निवेदनका ढाँचाहरु 61

चुरे उत्थानशील आयोजना
कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०

पृष्ठभूमि

चुरे उत्थानशील आयोजना नेपाल सरकार र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय खाद्य तथा कृषि सङ्गठन (Food and Agriculture Organization-FAO) नेपालको संयुक्त प्रयासबाट नेपालको पूर्वी क्षेत्रमा रहेको चुरे क्षेत्रको उत्थानशीलताको लागि तर्जुमा भएको एउटा आयोजना हो । यस आयोजना हरित जलवायु कोष (Green Climate Fund-GCF) को अनुदान सहयोगमा नेपाल सरकार तथा संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय खाद्य तथा कृषि सङ्गठन बीच सन् ०३ मे २०२० मा सम्झौता भई, १२ मे सन् २०२० देखि ११ मे २०२७ सम्म वन तथा वातावरण मन्त्रालय र संयुक्त राष्ट्र संघीय खाद्य तथा कृषि सङ्गठनद्वारा संयुक्त रुपमा कार्यान्वयन भइरहेको छ । यो आयोजना हरित जलवायु कोषको अनुदान सहयोगमा कार्यान्वयनमा आएको नेपालको पहिलो र अहिलेसम्मको सबैभन्दा ठूलो आयोजना हो ।

यो आयोजनाको कार्यक्षेत्र कोशी प्रदेश (ईलाम, झापा, मोरङ, सुनसरी र उदयपुर जिल्लाहरु), मधेश प्रदेश (सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी र सर्लाही जिल्लाहरु) र बागमती प्रदेश (सिन्धुली जिल्ला) अन्तर्गतका ११ जिल्ला भित्र पर्ने ११३ पालिका अन्तर्गतका ७५७ वडाहरु र २६ नदी प्रणालीहरु रहेका छन् । यस आयोजनाको केन्द्रमा वन सेवाका सहसचिवस्तरको राष्ट्रिय आयोजना निर्देशक (राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी, प्राविधिक) को नेतृत्वमा आयोजना व्यवस्थापन इकाई (Project Management Unit-PMU) रहेको छ भने आयोजना व्यवस्थापन इकाई कै मातहतमा रहने गरी प्रदेशस्तरमा समन्वय, सहकार्य र कार्यान्वयनको लागि वन सेवाका उपसचिव (राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी, प्राविधिक) को नेतृत्वमा तीन वटा प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई (Provincial Project Management Unit-PPMU) हरु रहेका छन् । त्यसैगरी यस आयोजनाको केन्द्रीय आयोजना व्यवस्थापन इकाईमा विषय विज्ञहरु रहेको FAO-Technical Assistance Team (TA) रहेको छ । आयोजनाका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा PMU, PPMUs र FAO-TA को भूमिका उल्लेखनीय रुपमा रहेको छ । यो आयोजनाले प्रदेश मातहतका वन तथा कृषिसँग सम्बन्धित कार्यालय तथा स्थानीय तहहरुसँग समेत समन्वय र सहकार्य गर्नेछ । त्यसैगरी करिव १,१०० वटा समुदायस्तरका संस्थाहरु, सेवा प्रदायकहरु, सरोकारवाला संस्थाहरु तथा उपभोक्ता समितिहरु परिचालन गरी यस आयोजनाको क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन गरिंदै आईएको छ ।

यो आयोजना कार्यान्वयनका लागि आयोजना अवधिभरका लागि हरित जलवायु कोष (GCF) को ३ करोड ९३ लाख अमेरिकी डलर अनुदान र नेपाल सरकारको ८० लाख ४२ हजार २ सय ४८ अमेरिकी डलर सह-वित्त गरी जम्मा ४ करोड ७२ लाख अमेरिकी डलर (करिव ५ अरब ५८ लाख नेपाली रुपैया) उपयोग गरिनेछ । आयोजनाका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनका लागि सरोकार राख्ने नेपाल सरकारको प्रचलित कानूनका साथै नेपाल सरकार, FAO तथा GCF बीच भएका सम्झौताहरु, आयोजना दस्तावेजहरु र आयोजना कार्यान्वयन दिग्दर्शन (Project Implementation Manual-PIM) हरुमा भएको व्यवस्थालाई समेत अनुसरण गरिनेछ । यस कार्यविधिलाई PIM को पूरक दस्तावेजको रुपमा प्रयोग गरिनेछ ।

परिच्छेद-१

१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(क) यो कार्यविधिको नाम "चुरे उत्थानशील कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०" रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागु हुनेछ ।

१.२ परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

- "आयोजना" भन्नाले चुरे उत्थानशील आयोजना सम्झनु पर्दछ ।
- "उपभोक्ता समिति" भन्नाले आयोजना क्रियाकलापबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरूले कुनै निर्माण कार्यको निर्माण, सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार गर्नको लागि लाभान्वितहरू मध्येबाट गठन गरेको समिति सम्झनु पर्दछ ।
- "उपभोक्ता समूह" भन्नाले कार्यान्वयन निकायले कार्यक्रम सञ्चालनको लागि गठन गरेका कृषक समूह, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, कबुलियती वन उपभोक्ता समूह, महिला समूह जस्ता प्रचलित कानून बमोजिम गठन भई क्रियाशील रहेका समूहलाई बुझाउँछ ।
- "कार्यक्रम" भन्नाले "जलवायु उत्थानशील चुरे कार्यक्रम" तथा वार्षिक कार्यक्रम तथा योजनामा परेका क्रियाकलापहरु र सम्झौता बमोजिमका क्रियाकलापहरु समेत सम्झनु पर्दछ ।
- "कार्यान्वयन निकाय" भन्नाले आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने PMU र तीन वटा PPMU सम्झनु पर्दछ साथै यो शब्दले समग्र आयोजनाको हकमा FAO-TA लाई समेत जनाउँछ ।
- "बजेट नोट" भन्नाले नेपाल सरकार, संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय खाद्य तथा कृषि सङ्गठन तथा हरित जलवायु कोष बीच भएको सम्झौता अनुसारको बजेट नोट सम्झनु पर्दछ ।
- "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय सम्झनु पर्दछ ।
- "स्थानीय तह" भन्नाले महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका, गाउँपालिका र तिनका वडाहरूलाई समेत जनाउनेछ ।

१.३ कार्यविधिको उद्देश्यहरु

- कार्यालयहरुबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु तथा कृयाकलापहरुको बारेमा थप स्पष्टता प्रदान गर्न,
- कार्यक्रम सञ्चालनमा कार्यान्वयनगत एकरुपता तथा समान बुझाई ल्याउन,
- सम्पादित कार्यको प्रभावकारिता, परिमाणात्मक र गुणात्मक पक्षको सुनिश्चितता प्रदान गर्न,
- सञ्चालित कृयाकलापको दिगोपना सुनिश्चित गर्न,
- सरल तथा सहज तरिकाबाट सेवा प्रवाह गर्न।

वन तथा वातावरण मन्त्रालय
नेपाल सरकार
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
पुनरुत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई

परिच्छेद-२

२.१ कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि साझा प्रक्रिया तथा मार्गदर्शन

स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा सबै कार्यक्रमहरू सञ्चालनको लागि आकर्षित हुने प्रक्रिया तथा मार्ग निर्देशन निम्नानुसार रहेका छन् ।

२.१.१ स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा तोकिएको परिमाण र विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ। आयोजनाको कम्पोनेण्टहरुलाई बजेट नोट सहितको विभिन्न अन्तरसम्बन्धित कृयाकलापहरुमा विभाजन गरी PPMU, PMU, FAO-TA ("कार्यान्वयन निकाय") द्वारा कार्यान्वयन गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइएको हुँदा समग्र कम्पोनेण्टहरुलाई निष्कर्षमा पुर्याउन सबै "कार्यान्वयन निकाय" हरुबाट एक आपसमा समन्वयात्मक रुपमा कार्य हुन अपरिहार्य हुनेछ ।

२.१.२ कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन; आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६; आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७; सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३; सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४; वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६; वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७; वन ऐन, २०७६; वन नियमावली, २०७९ एवं अन्य प्रचलित कानूनहरूको प्रावधानहरू तथा PIM लगायत आयोजना सम्बन्धी दस्ताबेजहरु बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

२.१.३ कार्यक्रम सम्बन्धी सर्भे, डिजाईन, ड्रइङ्ग/नक्सा र लागत अनुमान/लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार भएपछि कामको प्रकृति र स्वीकृत बजेटको परिमाण हेरी आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आपूर्तिकर्ता, निर्माण व्यवसायी, परामर्शदाता, सेवाप्रदायक, उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूहबाट काम गराउने वा अमानतबाट कार्य सञ्चालन गर्न गराउन सकिनेछ । उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सम्वन्धित उपभोक्ता समितिले कूल लागतको १० प्रतिशतमा नघट्ने गरी लागत साझेदारी वा जनश्रमदान उपलव्ध गराउनु पर्नेछ ।

२.१.४ कार्यक्रम सञ्चालनको लागि स्थान छनौट लगायत प्रक्रिया बारे मन्त्रालयबाट स्वीकृत सम्बेदनशील पारिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना योजना (Critical Ecosystem Restoration Plan-CERP) लाई आधार मानी उपयुक्त स्थानहरुमा सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

२.१.५ सम्वन्धित डिभिजन वन कार्यालय/स्थानीय वन समूह/स्थानीय तहसँग आवश्यक समन्वय/सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । आवश्यकता अनुसार संघ, प्रदेश तथा जिल्लास्थित अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्नुपर्नेछ ।

२.१.६ CERP ले निर्देशित गरेका वन/वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरु जस्तैः वृक्षारोपण, अग्नि रेखा निर्माण, तारवार आदि जस्ता कार्यक्रमहरु सामुदायिक/साझेदारी/कबुलियती वनक्षेत्र भित्र कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूह मार्फत वा सो अन्तर्गतको निर्माण समितिबाट सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ। सम्बन्धित वन उपभोक्ता समितिले सम्पादन गर्न नसक्ने वा कार्ययोजना नवीकरण भइनसकेको लगायतको अवस्था विद्यमान भए मात्र नयाँ उपभोक्ता समिति गठन गरी वा सेवा प्रदायक/निर्माण व्यवसायी मार्फत सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूहको समन्वयमा कार्य सञ्चालन/सम्पन्न गर्न सकिनेछ ।

२.१.७ कार्यान्वयन निकायले उपभोक्ता समितिबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तहँ/वडा कार्यालयको समन्वयमा लाभग्राही समूहबाट उपभोक्ता समिति गठन गरी गर्नु पर्नेछ । प्रचलित ऐन बमोजिम गठन भई क्रियाशील रहेका सम्बन्धित लाभग्राही/उपभोक्ता समिति/समूहहरू मार्फत समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । उपभोक्ता समिति गठन र त्यसको जिम्मेवारी अनुसूची-१ बमोजिम हुनेछ र योजनाको प्रकृति र आवश्यकता अनुरूप उपभोक्ता समिति मातहत अन्य उपसमिति पनि गठन गर्न सकिनेछ ।

२.१.८ कार्यक्रमहरूको लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गर्दा (निर्माण कार्यको हकमा अनिवार्य रुपमा ड्रइङ्ग/नक्सा तयार गरी) नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको नर्मस, सम्वन्धित जिल्लाको स्वीकृत दररेट तथा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३; सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ समेतको आधारमा गर्नुपर्नेछ ।

२.१.९ उपभोक्ता समितिबाट गरिने काममा हेभी मेशिनको प्रयोग गर्नुपर्ने भएमा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य उल्लेख गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ । लागत अनुमानमा जनश्रमदिन उल्लेख गरी हेभी मेशिन प्रयोग गर्न भने पाइने छैन ।

२.१.१० भू-संरक्षण वा नदी नियन्त्रण गर्ने कार्यमा गेबियन बक्स (Gabion Box) प्रयोग गर्नु परेमा National Standard (NS) सरहको प्रमाणित गुणस्तरको हेभिकोटेड मेसिन मेड जि. आई. तारजाली प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

२.१.११ कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा गरिब, विपन्न तथा सिमान्तकृत वर्ग (नदी किनारमा बसोबास गर्ने थारु, माझी, वनकरीया, मुसहर, डोम, चमार, राजबंशी, धिमाल, ताजपुरिया, मेचे, कुमाल लगायत पिछडिएका जातिहरू) र महिला तथा आदिवासी जनजातिको जीवनमा प्रत्यक्ष सकारात्मक प्रभाव पार्न सक्ने तर्फ केन्द्रित हुनु पर्नेछ । वनक्षेत्र अतिक्रमण हुने गरी कुनै पनि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु गराउनु हुँदैन ।

२.१.१२ कार्यक्रम प्रारम्भ गर्नु अघि कार्यालयले उपभोक्ता समितिलाई कार्यक्रमको बारेमा जानकारी गराउनु पर्नेछ । यसरी जानकारी गराउँदा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तथा ड्रइङ्ग (नक्सा) डिजाइन सम्बन्धमा अभिमुखीकरण समेत गर्नुपर्नेछ र यस्ता अभिमुखीकरण कार्यमा लाग्ने खर्च कार्यक्रमको लागत अनुमानमा समावेश गरी खर्च लेख्न सकिनेछ ।

२.१.१३ आयोजनाका कृयाकलापहरु संचालनमा वातावरण र सामाजिक व्यवस्थापन

२.१.१३.१ <u>क्रियाकलाप संचालनको पुर्व निर्माण चरण (Pre-Construction phase)</u>

- क्रियाकलापहरुको प्राबिधिक लागत अनुमानसंगै प्रत्येक क्रियाकलापबाट बिपन्न, दलित, जनजाति, महिला, तथा अन्य सिमान्तकृत समूदायका साथै वातावरण र सामाजिक क्षेत्रमा पर्न सक्ने ठाउँ बिशेष जोखिम मूल्याङ्कन र न्यूनिकरणका आवश्यक उपायहरुको सिफारिस सहित प्रतिबेदन तयार गरिने छ ।
- उक्त जोखिम आकलनको क्रममा सम्बन्धित नदी प्रणाली अन्तर्गतका प्रमाणित/स्वीकृत (Environmental and Social Managaement Plan- ESMP, Indigenous People Plan-IPP, र Social Inclusion Management Plan-SIMP मा उल्लेखित जोखिम तथा न्यूनिकरणका उपायहरु, समुदायसंगको परामर्श र बिशेष गरी भूमि प्रयोग र प्राकृतिक पहूँच सम्बन्धी बिषयलाई महत्व दिइनेछ । ठाउँ बिशेष वातावरण तथा समाजिक आकलन र सिफारिस अनसुचि -२.३ को ढाँचा अनूसार गरिने छ।

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय पुर्वउत्थानशील आयोजना आयोजना व्यवस्थापन

- स्वतन्त्र र अग्रिम सूचित सहमति (FPIC): स्वतन्त्र र अग्रिम सूचित सहमति FPIC लाई पनराबृत्ति प्रकृयाको रुपमा अनुसरण गरिने छ । सो प्रकृया अबलम्बन गर्दा आयोजनाको FPIC सम्बन्धी निर्देशिका, वातावरण समाजिक व्यवस्थापन रुपरेखा (ESMF) तथा वातावरण तथा सामाजिक व्यवस्थापन योजनाका प्रावधानहरुलाई पालना गरिने छ। यस आयोजना अन्तर्गतका कुनै पनि क्रियाकलाप निर्माण वा कार्यन्वयन चरणमा जानु पूर्व समूहगत रुपमा FPIC लिन आवश्यक पर्नेछ ।

  FPIC प्रकृया सम्बन्धि निर्देशिका र आवश्यक ढाँचा अनूसूचि २.२ मा उल्लेखित छ।

२.१.१३.२. <u>आयोजना संचालनको निर्माण तथा कार्यन्वयन चरण (Construction phase)</u>

- कार्यस्थलमा पेशागत स्वास्थ्य र सुरक्षाः आयोजना अन्तर्गतका क्रियाकलापहरु निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्दा कामको प्रकृति र जोखिम अनुसारका स्वास्थ्य र सुरक्षा सम्बन्धी प्रबन्ध गरिनेछ । विशेष गरी हेलमेट, पन्जा, गमवुट र प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Box) आदि अनिवार्य रुपमा कार्यस्थलमा प्रयोगमा ल्याइने छ। तत् सम्बन्धी कार्यका लागि आवश्यक खर्च कार्यक्रमको लागत अनुमानमा समावेश गरी खर्च लेख्न सकिने छ ।
- कार्य स्थलमा बाल श्रमिकलाइ पूर्ण रुपमा प्रतिबन्धित गरिने छ । यौन शोषण, दुर्व्यवहार र उत्पीडन तथा लैगिंक हिँसा, विभेदलाई पूर्ण रुपमा कार्यस्थलमा निरुत्साहित गरिने छ।
- कार्यस्थलमा कार्यरत कामदारको समूहगत दुर्घटना बिमाः आयोजना अन्तर्गतका क्रियाकलाप सन्चालन गर्दा कार्यस्थलमा कार्यरत कामदारको समूहगत दुर्घटना बिमा (Group Accidental Insurance) गरिने छ। सो बिमा सम्बन्धी लाग्ने आवश्यक खर्च कार्यक्रमको लागत अनुमानमा समावेश गरी खर्च लेख्न सकिने छ ।
- वातावरण तथा समाजिक जोखिम व्यवस्थापनको प्रभावकारीता अनुगमनः आयोजना अन्तर्गतका क्रियाकलापहरुको निर्माण तथा कार्यन्वयनका क्रममा वातावरण तथा समाजिक जोखिम व्यवस्थापनको प्रभावकारिताको नियमित अनुगमन गरिने छ। वातावरण तथा समाजिक जोखिम व्यवस्थापनको अनुगमन तथा प्रतिवेदन अनूसूचि २.४ मा उल्लेखित ढाँचामा कम्तिमा १ पटक गरिने छ ।
- वातावरण तथा सामाजिक व्यवस्थापन योजनाका कार्यन्वयन सम्पन्न प्रतिवेदनः आयोजना अन्तर्गतका प्रत्येक क्रियाकलापहरुको निर्माण वा कार्यन्वयन पश्चात, सम्बन्धित क्रियाकलाप सन्चालन गर्दा देखिएका वातावरणीय र सामाजिक जोखिम, अवलम्बन गरिएका न्यूनिकरणका उपाय, लाभान्वित समुदायको बिवरण, सिकाई तथा अन्य सवाल लगायतका बिषय समोवश गरिएको प्रतिवेदन तयार गरिने छ। उक्त प्रतिवेदनको ढाँचा अनूसूचि २.५ मा दिए बमोजिम हुनेछ।

२.१.१४ उपभोक्ता समितिले सम्झौता गरे बमोजिमको योजना आफैले सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । योजनाको स्याहार, सम्भार र मर्मत सम्भार गर्ने दायित्व उपभोक्ता समितिको हुनेछ । उपभोक्ता समितिले जिम्मा लिएको योजनाको काम कुनै निर्माण व्यवसायी वा कन्ट्र्याक्टरबाट गराउन पाईने छैन ।

२.१.१५ कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा लगत इष्टिमेट (ल.ई.) लगायत आयोजनासँग सम्बन्धित अन्य अत्यावश्यक र महत्वपूर्ण जानकारी तथा विवरणहरू खुल्ने गरी अनुसूची ५ अनुसारको होर्डिङ्ग बोर्ड राख्नु पर्नेछ । होर्डिंग बोर्डको साइज कम्तिमा ५ x ४ वर्गफिटको हुनु पर्नेछ ।

२.१.१६ कन्टिन्जेन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका, मापदण्ड तथा सार्वजनिक निर्माण कार्यको कन्टिन्जेन्सी रकम खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि, २०८० बमोजिम हुनेछ ।

२.१.१७ कन्टिन्जेन्सीबाट गर्न सकिने केहि नविनतम (Innovative) क्रियाकलाप सम्बन्धमा समान्यतः साझा प्रक्रिया तथा मार्ग निर्देशनको प्रतिकूल नहुने गरी PMU सँग समन्वयमा PPMU ले कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।

२.१.१८ यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका क्रियाकलाप तर स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप कार्य सम्पादन गर्नुपर्ने भएमा प्रचलित ऐन, नियम, नर्मस्, निर्देशिका तथा कार्यविधिको परिधि भित्र रही कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

२.१.१९ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा गराउँदा कामको परिमाण र गुणस्तरमा कुनै कमी कमजोरी वा लापरवाही नहुने गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।

२.१.२० कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु अगावै कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सकिने नसकिने अवस्था आँकलन गरी कार्यक्रम संशोधन गर्नुपर्ने अवस्था देखिएमा चालु आर्थिक वर्षको दोश्रो त्रैमासिक अवधि भित्रै कार्यक्रम संशोधनको लागि PMU मा सिफारिश सहित पेश गर्नुपर्ने छ ।

२.१.२१ स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वतयारी, स्थलगत अनुगमन, कार्यक्रम स्थान छनौट, विरुवा उत्पादन, खरिद, निर्माण, वृक्षारोपण, तारबार, मर्मत संभार, संरक्षण इत्यादि कार्यको कार्यान्वयन अवधिलाई आधार मानी कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाउनु पर्नेछ । सोही कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजनाको आधारमा समयबद्ध अध्ययन गरी कार्यान्वयन अवस्थालाई सुधार गर्दै लगिने छ।

२.२ उपभोक्ता समितिको भुक्तानी प्रक्रिया

२.२.१ कार्य सम्पन्न भए पश्चात् कार्यालयमा भुक्तानी माग निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ। सो निवेदनको साथमा अनुसूचीः ६ को ढाँचामा सार्वजनिक सुनुवाइको प्रतिवेदन, सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस, उपभोक्ता समितिको निर्णयको प्रतिलिपि, बिल, भरपाई, कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन र अन्य सम्बन्धित कागजात समेत समावेश गर्नु पर्नेछ ।

२.२.२ कार्य सम्पादनमा सहजिकरणका लागि उपभोक्ता समितिको माग भएमा सम्पन्न कामको नापी किताबको आधारमा रनिंग बिल समेत भुक्तानी गर्न सकिनेछ ।

२.२.३ कार्यसम्पन्न भए पश्चात् भुक्तानीको लागि उपभोक्ता समितिले आवश्यक बिलहरु भरपाईहरु (अनुसूचीः ८ अनुसारका) सहित अनुसूचीः ९ अनुसारको निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी भुक्तानीको निवेदन प्राप्त भएपछी तोकिएको प्राविधिक मार्फत स्थलगत निरीक्षण, नापजांच गरी स्थलगत प्रतिवेदन सहित प्राप्त आवश्यक बिल भरपाईहरु सलग्न गरी कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन, नापी किताब लगायत अन्य तोकिएको कागजातहरु

पेश गर्नुपर्नेछ। स्थलगत निरीक्षण गर्दा सम्बन्धित वडाका जनप्रतिनिधि, उपभोक्ता समिति लगायत अन्य सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा समेत गर्न सकिनेछ ।

२.३ कार्यक्रम अनुगमन

२.३.१ हरेक उपभोक्ता समितिले अनुगमन उपसमिति समेत गठन गर्नुपर्नेछ । यस उपसमितिले आन्तरिक रूपमा अनुगमन गरी तोकिएको समयमा तोकिएको गुणस्तरको काम सम्पन्न गर्न सहयोग पुर्याउनेछ ।

२.३.२ प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाईले आफुले सञ्चालन गरे/गराएका कार्यक्रमहरुको अनुगमन गरी PMU मा अनुसूचीः ३ फारम भरी त्रैमासिक रुपमा पठाउनु पर्नेछ ।

२.३.३ आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रतिनिधि, PPMU को प्राविधिक, प्रदेश वन मन्त्रालय वा सो अन्तर्गतका कार्यालयहरु, PMU/FAO-TA/FAO-CO को प्रतिनिधि, उपभोक्ता समिति/ठेकेदारको प्रतिनिधि सहितको संयुक्त टोलीले आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमहरूको संयुक्त अनुगमन गरी आवश्यक पृष्ठपोषण गर्न सक्नेछन् ।

२.४ प्रगति प्रतिवेदन

२.४.१ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सबै निकायले कार्यक्रमको माईल स्टोन/मासिक, त्रैमासिक र वार्षिक प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा तोकिएको समयमा PMU मा हार्ड कपि तथा बिद्युतीय (Electronic/digital) कपि पठाउनु पर्नेछ। साथै FAO CO ले समेत सोझै भुक्तानी तर्फको खर्च बिवरण प्रत्येक महिनाको मसान्तको दिन बिद्युतीय (Electronic/digital) कपि PMU मा पठाउनु पर्नेछ।

२.४.२ कार्यान्वयन निकायहरूबाट पेश भएका प्रगतिहरू सङ्कलन (Compile) गरी PMU ले आवश्यकता अनुरुप FAO-CO/GCF तथा वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा मासिक, त्रैमासिक/अर्ध बार्षिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ ।

२.४.३ त्रैमासिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरू राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्देशित ढाँचा बमोजिम तयार गर्नु पर्नेछ ।

२.४.४ आयोजना दस्ताबेजमा निर्देशित गरिए बमोजिम त्रैमासिक, अर्धबार्षिक र बार्षिक रुपमा GCF Budget note सहितको प्रगति प्रतिबेदन तयार गरी FAO-CO/GCF मा पठाउनु पर्नेछ ।

२.४.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन निकायले सम्पादन गरेका हरेक कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरूको अनुसूची-७ अनुसारको पार्श्वचित्र (Activity Profile) बनाउन सक्नेछ ।

२.४.६ सबै कार्यक्रम कार्यान्वयन निकायबाट वार्षिक प्रगति प्राप्त भए पछि PMU ले प्रगतिहरूको सङ्कलन (Compile) गरी आवश्यकता अनुरुप प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन गर्न सक्नेछ ।

२.४.७ आयोजनाको कार्यक्रम सञ्चालन एवं प्रतिवेदनहरु तयार गरी विभिन्न निकायहरुमा पेश गर्न PMU, PPMU तथा FAO-TA ले एक अर्कालाई सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यसका लागि सेवा प्रदायक संस्था वा व्यक्तिको सेवा खरिद गर्नु परेमा PMU ले आवश्यकता अनुसार थप सेवा नियमानुसार खरिद गर्न सक्नेछ ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

परिच्छेद- ३

३.१ आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तरगतका कार्यक्रमहरु

३.१.१ प्राविधिक सहायता अधिकृत (वन र जलाधार व्यवस्थापन) (Technical Officers-Forestry and Watershed Management) (BN: 3)

आयोजनाको स्थलगत क्रियाकलाप कार्यान्वयनमा सहयोग गर्न तीन वटै प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाईहरुमा रहने गरी वन र जलाधार व्यवस्थापन सम्बन्धी दुई छुट्टाछुट्टै प्राविधिक सहायता अधिकृतहरु नियुक्ति गरिने छ । यसका लागि PIM र आयोजनाको Funding Proposal बमोजिम बजेट नोटलाई समेत मध्यनजर गरी वन र जलाधार व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक सहायता अधिकृतको काम, कर्तव्य, अधिकार साथै उक्त पदको लागि चाहिने न्युनतम योग्यता, आदि बिषयहरु समेटी कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू (ToR) तयार गरी, पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दररेट तथा नर्मसलाई आधार लिइ लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम अनुसार तोकिएको अवधिका लागि नियुक्ति/परामर्श सेवा खरिद गरी कामकाजमा लगाउन यो शीर्षकको रकम प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

३.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी मेशिनरी औजार सामाग्री खरिद तथा समुदायलाई वितरण (BN: 47)

प्रदेश सरकार मातहतका वन कार्यालयहरुका सरकारी कर्मचारीहरुलाई दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिन आयोजनाद्वारा नियुक्त दिगो वन व्यवस्थापन विज्ञ (बजेट नोटः ५७) ले दिने तालिममा Technical Support Officer (Forestry) सहभागी भै वन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरु गर्न स्थलगतरुपमा आवश्यक पर्ने मेशिनरीऔजार सामाग्रीहरुको पहिचान गरी खरीद गर्नुपर्ने सामाग्रीहरुको अस्थाई सूची तयार गर्नुपर्ने छ। यसरी तयार भएको खरिद गर्नुपर्ने सामाग्रीहरुको अस्थाई सूची PPMU मार्फत PMU मा पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी पेश भएको दिगो वन व्यवस्थापन कार्यसँग सम्बन्धित सामाग्रीहरुको सूची PMU ले आयोजनाद्वारा नियुक्त Silviculture र Forest Management Expert समेतको परामर्शमा स्वीकृत गरी यो शीर्षकको रकम नियमानुसार खर्च गरी सामाग्रीहरु खरिद गर्नेछ । खरिद गरिएका सामाग्रीहरु प्रदेश मातहतका सम्बन्धित वन कार्यालय र स्थानीय वन समुहहरुलाई वितरण गर्दै आयोजनाको सहयोगमा तयार पारिएको वन व्यवस्थापन कार्ययोजना (Forest Management Operational Plan-FMOP) मा समावेश भएका दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य सम्पादन गर्न सहयोग पुर्याइने छ ।

माथि उल्लेख गरे अनुसारको विज्ञहरु छनौट भइनसकेको अवस्थामा PPMU ले प्रदेशका डिभिजन वन कार्यालयहरुसँग समन्वय गरी वन व्यवस्थापन तथा यससँग सम्बन्धित जैविक विविधता संरक्षण, वन डढेलो नियन्त्रण र मानव वन्यजन्तु द्वन्द न्यूनिकरण जस्ता कार्यहरुको लागि आवश्यक पर्ने औजार तथा सामाग्रीको सूचि तयार गरी PMU मा पठाउने र PMU ले लागत अनुमान तयार गरी प्रचलित कानून बमोजिम पारदर्शी तरिकाले खरिद गरी सम्बन्धित PPMU मार्फत वितरण गर्न सक्नेछ।

३.१.३ पालिकाहरु/वनसमुहहरुको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी गोष्ठी/कार्यशालाको लागि कर्मचारीहरुको खर्च (BN: 198)

पालिकास्तरीय क्षमता अभिवृद्धि (जनप्रतिनिधिहरुको लागि बजेट नोटः १९१)/वनसमुहहरुको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी गोष्ठी/कार्यशालाहरु संचालन गर्न खटिने कर्मचारी/स्रोत व्यक्तिहरुको लागि नियमानुसार पाउने स्रोतव्यक्ति भत्ता, दैनिक भ्रमण भत्ता, गाडी भाडा, इन्धन आदिको खर्च लागत अनुमान स्वीकृत गरी यस शिर्षकबाट खर्च गर्न सक्नेछ ।

३.१.४ PLF प्रबर्द्धनको लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन (BN: 194)

मौजुदा Public land forestry group लाई आयोजनाले आ.ब. २०७८/०७९ मा तयार गरेको PLF रिपोर्ट अनुसारको PLF validate तथा प्रबर्द्धनको लागि संचालन गरिने कार्यक्रमहरुमा आवश्यक सहयोग (बैठक, कार्ययोजना निर्माण तथा कार्यान्वयन एवं अन्य खर्च) साथै सो कार्यक्रम संचालन गर्न खटिने कर्मचारी/विज्ञहरुको लागि नियमानुसार पाउने स्रोतव्यक्ति भत्ता, दैनिक भ्रमण खर्च, गाडी भाडा, इन्धन आदिको खर्च लागत अनुमान स्वीकृत गरी यस शिर्षकबाट गर्न सक्नेछ ।

३.१.५ PMU तथा PPMUs का कर्मचारीहरुको कार्यक्षमता अभिवृद्धि तालिम (खरिद तथा अन्य बिषय) (BN: 262)

आयोजनाको कार्यक्रम सहजरुपमा संचालन हेतु PMU तथा PPMU का कर्मचारीहरुको कार्यक्षमता अभिवृद्धि गर्न चाहिने आवश्यक बिषयहरु जस्तैः सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया तथा अन्य बिषयहरुमा व्यवहारिक तालिम संचालन सम्पन्न गर्न लाग्ने सम्पूर्ण खर्च लागत अनुमान स्वीकृत गरी नियमानुसार यस शिर्षकबाट खर्च गर्न सक्नेछ।

३.१.६ कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमन भ्रमण खर्च (कम्पोनेन्टः २ अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुको लागि/ दै. भ्रमण, इन्धन खर्च समेत) (BN:170)

कम्पोनेन्टः २ अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु संचालन तथा अनुगमन गर्न खटिने कर्मचारी/विज्ञहरुको लागि नियमानुसार पाउने दैनिक भ्रमण खर्च, यातायात खर्च, इन्धन आदिको खर्च लागत अनुमान स्वीकृत गरी नियमानुसार यस शिर्षकबाट खर्च गर्न सक्नेछ।

३.१.७ CBOs हरुको अनुगमन खर्च (दैनिक भ्रमण तथा इन्धन खर्च समेत) (BN: 195,196,197)

CBOs हरुले संचालन गरेका कार्यक्रमहरु अनुगमन गर्न खटिने सबै किसिमका कर्मचारी (संघीय, प्रदेश, स्थानीय तह)/विज्ञहरुको लागि नियमानुसार पाउने दैनिक भ्रमण खर्च, यातायात खर्च, इन्धन आदिको खर्च लागत अनुमान स्वीकृत गरी नियमानुसार यस शिर्षकबाट खर्च गर्न सक्नेछ।

३.१.८ जलवायु सम्बन्धी प्रचारको लागि क्षमता विकास विज्ञ सेवा तथा परामर्श (BN: 262)

आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्रका किसान, वन समूह एवं समुदायहरुलाई जलवायु उत्थानशील दिगो प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन (Climate Resilient-Sustainable Natural Resource Management-CR-SNRM) सम्बन्धी गुणस्तरीय प्रचारप्रसार सेवा प्रदान गरी यसलाई व्यापक बनाउन स्थानीयस्तरमा प्रचारप्रसारका लागि खटिने प्रदेश

अन्तर्गतका वन तथा कृषि सम्बन्धी विषयगत कार्यालयका सरकारी कर्मचारी (बजेट नोटः २६९, २७०, २७१) तथा स्थानीय स्रोत व्यक्ति (Local Resource Person-LRP) हरुको स्थलगत प्रचारप्रसार गर्ने क्षमता वृद्धिमा सहयोग पुर्याउन क्षमता विकास विज्ञको परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ ।

यसका लागि PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसार क्षमता विकास विज्ञको काम, कर्तव्य साथै यस पदका लागि चाहिने न्युनतम योग्यता, अनुभव आदि बिषयहरु समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि विज्ञको नियुक्ति/परामर्श सेवा प्राप्त गर्न यस शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ ।

३.१.९ संचार योजना तयार गर्न परामर्श सेवा खरिद (BN: 244)

आयोजनाले आफ्नो उद्देश्य अनुरुप CR-SNRM पद्धतिको प्रवर्द्धन गर्न जनचेतना जगाउँने अभियानहरुको प्रायोजनद्वारा आयोजनाको कार्यक्षेत्रमा बसोबास गर्ने समुदाय एवं परिवार माझ यस पद्धति प्रति रुचि बढाउँने खालका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि आयोजनाले सर्वप्रथमतः ज्ञान प्रसारण एवं सञ्चार योजना तयार गर्न योग्य परामर्शदाता नियुक्त गर्नेछ । योजना तयारीका लागि आयोजनाले TOR बनाई नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम अनुसार सेवा प्रदायक छनौट गर्नेछ जसका लागि यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ ।

३.१.१० बृहत चुरे सम्वाद कार्यक्रम (BN: 239)

आयोजनाले आफ्नो उद्देश्य अनुरुप चुरेको संरक्षण विकास सम्बन्धी, केन्द्र तथा प्रादेशिकस्तरमा बिभिन्न सरोकारवालाहरुको संग्लनतामा बृहत् छलफल, सम्वाद, अन्तरक्रिया जस्ता कार्यक्रमहरुको आयोजना गरी सो को अभिलेखिकरण गरिनेछ। यस कार्यका लागि कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (ToR) तयार गरी प्रचलित ऐन नियम अनुसार सेवा प्रदायकको सेवा खरिद गरी कार्य गर्न गराउन सकिनेछ ।

३.१.११ चुरे ग्रन्थ (भोल्युम-१) तयारी (BN:244)

चुरे क्षेत्रको सामाजिक, आर्थिक, भौगोलिक तथा भौगर्भिक अवस्था, जैविक बिबिधता, भू-उपयोग, नदी प्रणाली, ढुंगा/गिट्टी/बालुवा उत्त्खनन, मौजुदा तथा सम्भावित समस्या तथा सवालहरु, विकासका अवसरहरु जस्ता जल्दाबल्दा बिषयहरु मध्ये मुख्य मुख्य विषयलाई समेटी सरोकारवालाहरुसंगको समन्वयमा अध्ययन/अनुसन्धान गरी ज्ञानमूलक सुचना/प्रचार प्रसार सामाग्री उत्पादन गर्ने र सो ज्ञानलाई चुरे ज्ञान केन्द्रको सम्पत्तिको रुपमा सुरक्षित राख्न नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम अनुसार यो शीर्षकको रकम खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.१.१२ चुरे ग्रन्थ (भोल्युम-१) प्रकाशन (BN:239)

आयोजनाले आफ्नो उद्देश्य अनुरुप ३.१.११ चुरे ग्रन्थ (भोल्युम-१) तयारी शिर्षकबाट उत्पादित ज्ञानमूलक सूचना/सामग्रीहरु प्रकाशन तथा वितरण गरिनेछ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं
नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना

३.१.१३ संरक्षण दिवस समारोह (BN: 238)

संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरुको प्रचारप्रसार तथा प्रबर्द्धन हेतु बिभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरु (राष्ट्रिय चुरे दिवस/वन दिवस/वातावरण दिवस/भू-संरक्षण दिवस/जैविक विविधता दिवस) आदि मनाउन सरोकारवालाहरुसंगको समन्वय तथा सहकार्यमा वृक्षारोपण, छलफल, अन्तरक्रिया, बहस, सम्वाद, सरसफाई, निबन्ध, हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता आदि जस्ता कार्यक्रमहरु आयोजना गरी दिवस समारोहको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

३.१.१४ चुरे सम्बन्धी Talk/संवाद कार्यक्रम (BN: 239)

आयोजनाले आफ्नो उद्देश्य अनुरुप चुरेको संरक्षण विकास सम्बन्धी, केन्द्र/प्रादेशिकस्तरमा पत्रपत्रिका/रेडियो/टेलिभिजन मार्फत बिभिन्न सरोकारवालाहरुको सहभागितामा संक्षिप्त छलफल, सम्वाद, अन्तरक्रिया जस्ता कार्यक्रमहरुको आयोजना गरी सो को अभिलेखिकरण गरिनेछ ।

३.१.१५ योजना तर्जुमा तथा समिक्षा गोष्ठी (BN: 269 GON (MOFE)

चुरे उत्थानशील कार्यक्रमको बार्षिक योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम संचालन पश्चात गरिने प्रगति समिक्षा गोष्ठी आयोजनाको लागि प्रचलित नियमानुसार लागत अनुमान स्वीकृत गरी खर्च गरिनेछ ।

३.१.१६ राष्ट्रिय चुरे सम्मेलन गोष्ठी (BN: 239)

आयोजनाले आफ्नो उद्देश्य अनुरुप चुरेको संरक्षण विकास सम्बन्धी, राष्ट्रियस्तरमा चुरे संरक्षणमा क्रियाशील तथा संलग्न सरोकारवालाहरुको सिकाई तथा अनुभव आदानप्रदान हेतु चुरे सम्मेलनको आयोजना गरिनेछ। गोष्ठी आयोजनाको लागि प्रचलित नियमानुसार लागत अनुमान स्वीकृत गरी खर्च गरिनेछ ।

३.१.१७ वन विज्ञ (Forestry Specialist) परामर्श सेवा (BN: 82, 130, 153)

PIM अनुसार आयोजनाद्वारा स्थापना गरिने नर्सरीहरुको डिजाईन लेआउट, स्थापना प्रकृया, नर्सरी सञ्चालनमा संलग्न हुने संस्थासँगको सम्झौता र नर्सरीका लागि आवश्यक सम्पूर्ण सामाग्रीहरुको विस्तृत लगत इष्टिमेट (ल.ई.) समेतको प्रतिवेदन तयारी, नदी प्रणाली भित्रका निजी जग्गामा वन स्थापना तथा बिरुवा रोपण सम्बन्धी कार्यान्वयन दिग्दर्शन/निर्देशिका तयारी र इच्छुक जग्गाधनीहरुलाई प्राविधिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउनका साथै CERP कार्यान्वयनका क्रममा यसको विधि तयारी, दस्तावेजीकरण, प्रमाणीकरण र सहभागीहरुलाई वन सम्बन्धी कृयाकलापहरुको पहिचानमा सहजिकरण गर्ने तथा Environment and Social Management Plan (ESMP) कार्यान्वयन प्रकृयामा प्राविधिक परामर्श उपलव्ध गराउने लगायत कार्यका लागि वन विज्ञको परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ। परामर्श सेवा खरिद सम्बन्धी कार्यहरु प्रचलित ऐन नियम अनुसार सम्पादन गरिनेछ ।

३.१.१८ समुदायस्तरमा तालिम संचालन गर्न TOT Handbook तयारी तथा परीक्षण (प्रशिक्षक तालिम आयोजना गरी) (BN: 203)

PIM अनुसार आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्रका समुदायमा आधारित संस्थाका लाभग्राहीहरुलाई CR-LUP सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्दै तिनीहरुको व्यवस्थापन योजनामा CR-SNRM लाई मुलप्रवाहिकरण गर्न सहयोग पुर्याउने अभिप्रायले ToT Hand Book को ड्राफ्ट तयार गरी सो को परीक्षणको लागि प्रदेश अन्तर्गतका वन सम्बन्धी सरकारी

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

कर्मचारीहरुलाई १ पटक ToT गर्न र सो तालिमबाट आएको पृष्ठपोषणको आधारमा उक्त ड्राफ्ट ToT Hand Book लाई अन्तिम रुप दिन परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ। यसका लागि बिस्तृत TOR तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम अनुसार सेवा प्रदायक छनौट गरिनेछ जसमा यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ ।

३.१.१९ असल अभ्यास सम्बन्धी प्रदेशस्तरमा ३ वटा कार्यशाला गोष्ठी तथा १/१ संगालो र निर्देशिका तयारी (LOA गर्ने) (BN: 227, 228)

PIM अनुसार स्थानीयस्तरमा Local and Indigenous Knowledge तथा असल अभ्यासहरु सङ्कलन गर्न PPMUs बाट १०५ वटा Consultation workshop गरी त्यसैको आधारमा Local and Indigenous Knowledge तथा असल अभ्यासहरुको लागि तयार गरिएको CR-SNRM सम्बन्धी Compendium को समीक्षा तथा प्रमाणीकरण गराउन प्रदेशस्तरमा ३ वटा (बागमती प्रदेश -१, मधेश प्रदेश -१, कोशी प्रदेश -१) गोष्ठीहरु सञ्चालन गरी सो गोष्ठीबाट आएको पृष्ठपोषणको आधारमा उक्त संगालो (Compendium) लाई अन्तिमरुप दिन तथा सो को आधारमा उत्तम अभ्यासहरुको दिग्दर्शन/निर्देशिका तयार गर्न सेवा प्रदायक संस्था छनौट गर्न यो शीर्षकको रकम खर्च गरिने छ। यो संगालो तथा निर्देशिका तयारीको लागि आवश्यक TOR बनाई नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम अनुसार सेवा प्रदायक छनौट गरी कार्य संचालन गरिनेछ । यो निर्देशिकाको प्रयोग CR-SNRM प्रवर्द्धन एवं यस सम्बन्धी तालिमका लागि LRP द्वारा हुनेछ।

३.१.२० प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन (BN:238)

आयोजनाको उद्देश्य बमोजिम स्थानीय विद्यालय, सञ्चार माध्यम र प्रादेशिक आन्तरिक भ्रमण एवं अनुभव आदानप्रदान लगायतका क्रियाकलापद्वारा CR-SNRM सम्बन्धी जागरण अभिवृद्धि गर्न प्रचार प्रसारका लागि सूचना सामाग्री (स्टिकर, पोष्टर, फ्लायर्स, ब्रोसियर, बुकलेट, क्यालेण्डर, डकुमेण्टरी आदि) उत्पादन गरी आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्र वितरण गर्न यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ। PIM अनुसार यस्तो प्रचार प्रसार सम्बन्धी सूचना सामाग्री (पोष्टर, फ्लायर्स, बुकलेट आदि) उत्पादन गरी आपूर्तिका लागि नियमानुसार प्रस्ताव आव्हान गरिनेछ। यसका लागि सर्वप्रथम कार्यसूची (ToR) र लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी स्वीकृत गरिनेछ । स्वीकृत ToR र लगत इष्टिमेट (ल.ई.) बमोजिम कामको प्रकृति र स्वीकृत बजेटको परिमाण हेरी आवश्यक्ता अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आपूर्तिकर्ता, सेवाप्रदायक मार्फत वा अमानतबाट कार्य सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

३.१.२१ CR-SNRM बारे जनचेतनाका लागि ज्ञान विज्ञ सेवा (BN: 239)

आयोजनाको आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका स्थानीय विद्यालय, सञ्चार माध्यम र प्रादेशिक आन्तरिक अनुभव आदानप्रदानद्वारा CR-SNRM सम्बन्धी जागरण अभिवृद्धि गर्न पाठ्यक्रम विकास, रेडियो कार्यक्रमका लागि Draft script, प्रचारप्रसारका लागि सूचना सामाग्रीको ढाँचा तयारी एवं विकास आदि कार्यका लागि विज्ञ परामर्श सहयोग प्राप्त गर्ने उद्देश्यले ज्ञान विज्ञको सेवा खरिद गरिनेछ ।

यसका लागि PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसार ज्ञान विज्ञको काम, कर्तव्य साथै यस पदका लागि चाहिने न्युनतम योग्यता, कार्य अनुभव आदि बिषयहरु समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी

लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि परामर्श सेवा खरिद गरी काम काजमा लगाउन सकिनेछ ।

३.१.२२ परामर्श सेवा खरिद

PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसारको बजेट नोटलाई समेत मध्यनजर गरी आयोजनाको विभिन्न क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनका लागि निम्न परामर्शदाताहरुको सेवा खरिद गरिने छ । खरिद गरिने परामर्शदाता सेवाका काम, कर्तव्य साथै उक्त पदको लागि चाहिने न्युनतम योग्यता आदि बिषयहरु समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (Terms of References-ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि नियुक्ति/परामर्श सेवा खरिद गरी काम काजमा लगाउन सकिनेछ ।

- **खरिद विज्ञ (BN: 294, 298)**
- **Safeguard and Gender Officer (प्रदेश) (BN: 299)**
- **दिगो वन व्यवस्थापन (SFM) विज्ञ (BN: 57)**
- **वित्तीय प्रतिबेदन तथा कोष व्यवस्थापन विज्ञ (BN: 298)**

३.२ FAO प्राविधिक सहायता (सोझै भुक्तानी) अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

तल उल्लेखित क्रियाकलापहरु FAO प्राविधिक सहायता सोझै भुक्तानी अन्तरगतका कार्यक्रमहरु भएकोले आयोजनाको दस्तावेजहरु बमोजिम FAO को नीति नियम, विधि प्रकृयाहरु अवलम्बन गर्दै कार्यान्वयनमा ल्याइनेछन्। यी क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी FAO प्राविधिक सहायता टोलीको हुनेछ । यस सम्वन्धी खर्चको लेखापरीक्षण गराउने दायित्व संयुक्त राष्ट्र संघीय खाद्य तथा कृषि संगठनको हुनेछ ।

३.२.१ भू-उपयोग जलवायु उत्थानशीलताको लागि कृषक पाठशाला स्थापना (Activity 1.1.1)

Activity 1.1.1: Establish Farmer field school (120)
FAO role:

- Identification of sites & form 120 FFS groups (Q1-Q2)
- Organized three ToT events for field staffs (Q1-Q2)
- Non-expendable procurement for FFS (Simple farming tools and equipment (Q1-Q4)

३.२.२ कृषि वन तथा भू-उपयोग अभ्यासको लागि कृषकहरुलाई तालिम (Activity 1.1.2)

Activity 1.1.2 Train farmers to adopt and apply climate-resilient land use practices.
FAO role:

- Nonexpendable procurement for FFS (Simple farming tools and equipment) (Q1-Q4)
- National consultant Farming systems (Q2-Q4)
- National Specialist on climate change and land-use planning

३.२.३ कृषि-वन तथा पशुपालन अभ्यासको लागि कृषकहरुलाई तालिम (Activity 1.1.3)

Activity 1.1.3: Train farmers to adopt agro-forestry and livestock management.
FAO role:

- Recruitment of Agroforestry and livestock expert (to assist CC-LUP expert and develop Training material for training delivery) (Q2-Q2)

३.२.४ वन व्यवस्थापन कार्ययोजनाको लागि समुदायमा आधारित संस्थाहरु(CBOs) सुदृढीकरण (Activity 1.2.1)

Activity 1.2.1 Support CBOs to develop/strengthen and deliver forest management operational plans.
FAO role:

- Recruitment of Silviculture expert (Q1-Q2)

३.२.५ सरकारी कर्मचारी र CBOs लाई वन भू-उपयोग पुनर्स्थापना र Assisted Natural Regeneration (ANR) कार्यान्वयनमा सहयोग (Activity 1.3.3)

Activity 1.3.3: Train GoN staff and CBOs on FLR and ANR
FAO role:

- Recruitment of International FLR Specialist (Q1)
- Train government officials/CBOs on FLR and ANR (Q2 – Q3)
- Support training to CBOs/ FFS on FLR (Koshi, Madhesh and Bagmati Province): 39 training events (24 in Q1-Q2 and 15 in Q3-Q4 2023) on FLR organized for CBOs.

३.२.६ जलवायु परिवर्तन प्रभाव र Ecosystem Mapping को लागि CBOs सुदृढीकरण (Activity 2.1.1)

Activity 2.1.1. Strengthen institutions on climate change impacts and ecosystem mapping.
FAO role:

- Two (2) Provincial-level trainings on climate-resilient land use planning (Q1-Q2)
- Two (2) Provincial-level trainings on GIS tools (Q1-Q2)

३.२.७ २६ वटा नदी प्रणालीस्तरीय संबेदनशील परिस्थितिकीय प्रणाली पुनर्स्थापना योजना तयारी तथा प्रमाणीकरण (Activity 2.1.2)

Activity 2.1.2 Develop and validate Critical Ecosystem Restoration Plans (CERPs) for 26 river systems.
FAO role:

- Environmental and Social Management Plan preparation (Q1-Q2)
- ESMP validation at province level (Q1-Q2)

३.२.८ जलवायु उत्थानशील SNRM को लागि समुदाय स्तरीय संस्थाहरुको पहिचान, गठन, अभिलेखीकरण (Activity 2.2.1)

Activity 2.2.1 Establish, formalize, and register CBOs to enable climate resilient SNRM.
FAO role:

- Capacity building of municipalities to monitor CBOS (Q2-Q3)
- Formation of CBFAN and PF network (One day workshop for each network)-52 initial workshops to support establishment of CBFAN and PF owner networks (Q2-Q3)
- Training to elected members (Q2-Q3)
- Institutional capacity strengthening (meeting and office management) support for CFUG/ (Q1-Q4)
- Institutional capacity strengtheningstrengthening (meeting and office management) support for PF networks (Q3-Q4)

३.२.९ जलवायु उत्थानशील SNRM को लागि उत्तम अभ्यासको लागि LRPs लाई साधन सम्पन्न बनाउने (Activity 3.1.1)

Activity 3.1.1 Equip Local Resource Persons (LRPs) with best practices on climate resilient SNRM from local experience, including indigenous knowledge)
FAO role:

- Recruit national expert (community-based training) (Q2)

३.२.१० जलवायु उत्थानशील SNRM जनचेतनाको लागि स्थानीय स्कूल तथा मिडिया मार्फत जनचेतना जगाउने (Activity 3.1.2)

Activity 3.1.2: Raise awareness in climate resilient SNRM through local schools, media, and intraregional exchange.
FAO role:

३.२.११ SNRM को लागि १० वटा Module को विकास गर्ने (Activity 3.2.1)

Activity 3.2.1: Develop 10 modules on climate resilient SNRM to be used by extension workers, including in the farmer field schools.

FAO role:

- Recruitment of International expert (knowledge management) (Q3-Q4)
- Translation and publication (Q1-Q2)

३.३ प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

३.३.१ ANR कार्यान्वयनमा सहयोगको लागि TOT (२० व्यक्ति) संचालन (BN: 121,122,123)

यस कार्यक्रम अन्तरगत ANR कार्यान्वयनमा सहयोगको लागि प्रत्यक्ष रुपमा खटिने प्रदेशस्तरीय प्राविधिक वन कर्मचारीहरुलाई सहभागी गराई ३-४ दिने TOT (प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम) FAO-TA को सहयोगमा संयुक्त खर्च व्यहोर्ने गरी वा छुट्टाछुट्टै खर्च व्यहोर्ने गरी जम्मा ७ वटा तालिम संचालन गर्ने खर्च यस शीर्षकबाट गरिनेछ ।

३.३.२ ANR कार्यान्वयनमा सहयोगको लागि समुदायस्तरमा अन्तरक्रिया/समन्वय/तालिम संचालन गर्न दै. भ्र., प्रशिक्षण शुल्क तथा इन्धन खर्च (BN: 124,125,126)

ANR कार्यान्वयनमा सहयोगको लागि समुदायस्तरीय १ दिने अन्तरक्रिया/समन्वय गोष्ठी/तालिम ५४ वटा संचालन गरिनेछ। यस्तो अन्तरक्रिया/समन्वय गोष्ठी/तालिममा प्रशिक्षक, संयोजक, सहभागीहरु लगायत अन्य सहयोगीले नियमानुसार पाउने दै. भ्र./तालिम भत्ता, logisitic support (हल भाडा, खाजा, स्टेशनरी लगायत अन्य खर्च) र श्रोतव्यक्तिको दै.भ्र. खर्च तथा गाडी भाडा, इन्धन लगायतका खर्च यस शीर्षकबाट गरिनेछ । यसको लागि FAO-TA तर्फ समेत खर्चको व्यवस्था बजेट नोट भएकोले FAO-TA को लागत साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३.३.३ ANR कार्यक्रम संचालन/कार्यान्वयन (BN:109,110,111)

ANR कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य प्राकृतिक पुनरुत्पादनमा टेवा पुर्याउनु हो, यसको लागि वन क्षेत्रमा निम्न बमोजिमका कार्यक्रमहरु प्याकेजमै संचालन गरी समग्र वन क्षेत्रको पुनरुत्पादन/पुनर्स्थापनामा सहयोग पुर्याइनेछः झाडी सरसफाई गर्ने

- क्षतिग्रस्त वन क्षेत्रमा वन प्रजातिहरुका बिउ छरी वनको पुनर्स्थापना गर्ने
- वन क्षेत्रको वरिपरी आवश्यकता अनुसार तारवार गर्ने
- वन हेरालुको व्यवस्था गर्ने
- सिंचाई तथा पानी उपलब्धताको लागि वन क्षेत्र भित्र स-साना पोखरी निर्माण गर्ने
- खाली ठाउँहरुमा वृक्षारोपण गर्ने
- भू-संरक्षणका बिभिन्न उपायहरु तथा स-साना संरचनाहरुको निर्माण गरी वनको पुनर्स्थापना गर्ने
- अग्नि नियन्त्रणका लागि आवश्यक कार्यहरु गर्ने
- अन्य यस्तै वन क्षेत्रका पुनर्स्थापना सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने

माथि उल्लेखित कार्यहरु संचालन गर्न गराउन लाग्ने सबै किसिमका ज्यामी/मिस्त्री खर्च गर्न सकिनेछ। तर ज्यामी/मिस्त्रीले गर्ने कार्यको सट्टा ट्र्याक्टर, एक्जाभेटर आदि जस्ता मेशिनको प्रयोग गर्नुपर्ने भएमा सो को भाडा/खर्च समेत स्वीकृत लागत इष्टिमेटमा उल्लेख भए बमोजिम यस शिर्षक अन्तर्गत खर्च गर्न सकिनेछ।

३.३.४ ANR कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि मेशिनरी औजार खरिद (BN: 112,113,114)

माथि ३.१.१ मा उल्लेखित कार्यहरु संचालन गर्न गराउन चाहिने आवश्यक सामाग्रीहरुको सूची तयार गरी सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, नियमावली २०६४ अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्ने उपभोक्ता समिति/समुह

स्वयं वा PPMUs ले तोकिएको स्पेशिफिकेशन तथा गुणस्तरयुक्त सामग्री सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया बमोजिम खरिद गरी सम्बन्धित उपभोक्ता समिति/समुहलाई कार्यक्रम संचालनको लागि उपलब्ध गराउनेछ ।

३.३.५ चेकड्याम तथा संरक्षण पोखरी निर्माण (BN: 41-43)

PIM अनुसार CERP ले निर्देशित गरेका स्थानहरुमा आयोजनाद्वारा नियुक्त PPMUs का Watershed Management/and Forestry Technical Support Officer/Planning Monitoring Officer/Technician हरुले विभिन्न सरोकारवालाहरुसँगको समन्वयमा स्थलगत रिपोर्ट तयार गर्नुपर्नेछ । उक्त रिपोर्ट अनुसार PPMU बाट निश्चित मापदण्डको आधारमा चेकड्याम तथा संरक्षण पोखरी निर्माण कार्य गर्ने स्थान छनौट हुनेछ । आयोजनाद्वारा भर्ना गरिएका सिभिल ईन्जिनियरलाई सम्बन्धित स्थलगत रिपोर्ट र अन्तिम निर्माण स्थल विवरण उपलव्ध गराई Technical Support Officer/Planning Monitoring Officer/Technician हरुको परामर्शमा निर्माण कार्यको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन र टेक्निकल स्ट्याण्डर्ड गाइडलाईन तयार गर्न लगाईनेछ । यसैको आधारमा परिच्छेद २ (कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि साझा प्रक्रिया तथा मार्ग दर्शन) अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ। निर्माण कार्यको भुक्तानी नियमानुसार यसै शीर्षक अन्तर्गतबाट गरिनेछ ।

३.३.६ गल्छी नियन्त्रण तथा/वा नदि किनारा स्थिरीकरण (BN: 44-46)

PIM अनुसार CERP ले निर्देशित गरेका स्थानहरुमा आयोजनाद्वारा नियुक्त PPMU का Technical Support Officer/Planning Monitoring Officer/Technician हरुले विभिन्न सरोकारवालाहरुसँगको समन्वयमा स्थलगत रिपोर्ट तयार गर्नुपर्नेछ। उक्त रिपोर्ट अनुसार PPMUs बाट निश्चित मापदण्डको आधारमा गल्छी तथा नदी किनार स्थिरीकरण कार्य गर्ने स्थान छनौट हुनेछ । आयोजनाद्वारा भर्ना गरिएका सिभिल ईन्जिनियरलाई सम्बन्धित स्थलगत रिपोर्ट र अन्तिम निर्माण स्थल विवरण उपलव्ध गराई Technical Support Officer हरुको परामर्शमा निर्माण कार्यको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन र टेक्निकल स्ट्याण्डर्ड गाइडलाईन तयार गर्न लगाईनेछ । यसैको आधारमा परिच्छेद २ (कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि साझा प्रक्रिया तथा मार्ग दर्शन) अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । निर्माण कार्यको भुक्तानी नियमानुसार यसै शीर्षक अन्तर्गत गरिनेछ ।

३.३.७ निजी वन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (बिरुवा खरिद, ढुवानी तथा अन्य सहयोग) (BN: 127-129)

PIM मा उल्लेखित प्रकृया बमोजिम आवश्यक वन तथा फलफूल बिरुवाहरु (स्थानीय कृषकहरुको काठ दाउराको आपूर्ति सुनिश्चिता गरी वन क्षेत्रमा चाप घटाउन सक्ने प्रजातिहरु) को सूची एवं संख्या निर्धारण गरी सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, नियमावली, २०६४ अनुसार खरिद गरी बृक्षारोपण गरी हुर्काउने व्यक्ति, समूह, कृषक तथा संघ संस्थाहरुलाई निशुल्क वितरण गरिनेछ । बृक्षारोपणको परिमाण मापन गर्दा कृषकले लगाएको विरुवाहरुको क्षेत्रफल (हे.) वा रुखसंख्या र बिरुवा बीचको दुरीलाई आधार मानी क्षेत्रफलमा परिणत गर्न समेत सकिनेछ ।

३.३.८ वन कार्ययोजना तयारी/संशोधन/परिमार्जन (BN: 50-52)

यसमा नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन तथा भू-संरक्षण विभाग र विशेषतः प्रदेशस्थित वन तथा वातावरण सम्बन्धी मन्त्रालय, प्रदेश वन निर्देशनालयको नीति र प्रचलित ऐन कानूनको अधिनमा रही डिभिजन

वन कार्यालयहरुको सहयोग र समन्वयमा PIM बमोजिम तयारी/संशोधन/परिमार्जन गर्नुपर्ने वन उपभोक्ता समूहहरुको कार्ययोजनाको सूची तयार गरिनेछ ।

यसरी तयार भएको सूचीको आधारमा प्रचलित कानून बमोजिम यस शीर्षकबाट सेवा प्रदायक छनौट गरी वन कार्ययोजना तयारी/संशोधन/परिमार्जन कार्यका लागि परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ । आवश्यकताअनुसार एक वा एक भन्दा बढी सेवा प्रदायकहरुले वन कार्ययोजनाहरु तयारी एवं सुदृढीकरणको कार्य गर्दा सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूह, डिभिजन वन कार्यालय, सव-डिभिजन वन कार्यालयका प्राविधिकहरुको सहयोग र समन्वयमा वन कार्ययोजना तयारी गर्नु पर्नेछ । यस सम्बन्धी गर्नुपर्ने बुँदागत कार्यहरु यस प्रकार रहेको छ ।

परिमार्जन गर्नुपर्ने वन कार्ययोजनाहरुको वन ऐन, २०७६ र वन नियमावली, २०७९ अनुसार बिषय सूची तयार गर्ने ।

यसरी वन कार्ययोजना तयारी एवं सुदृढीकरण गर्ने सन्दर्भमा वन सर्वेक्षण गर्दा सम्बन्धित वन समूहको प्रतिनिधि र डिभिजन वन कार्यालय/सव-डिभिजन वन कार्यालयका प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई सहभागिता गराई गर्नु पर्ने ।

- यसरी खटिने कर्मचारीहरुलाई नियमानुसार दै. भ्र. भत्ता दिन सकिने ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, नियमावली २०६४ र PIM अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी वन कार्ययोजना तयारी/संशोधन/परिमार्जन गर्नुपर्ने ।
- सेवा प्रदायकलाई अन्तिम भुक्तानी सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयबाट वन कार्ययोजना स्वीकृति भए पश्चात मात्र नियमानुसार गरिने ।
- वन कार्ययोजना तयारी/संशोधन/परिमार्जनका लागि लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यकताअनुसार एक वा एक भन्दा बढी सेवा प्रदायक मार्फत परामर्श सेवा खरिद गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

३.३.९ संशोधन/परिमार्जन अनुरुप वनकार्ययोजना कार्यान्वयन (सम्बन्धित वन समुहसंग LOA/BN: 50-52)

माथि ३.३.६ अनुसार स्वीकृत वन कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित वन समुह/समिति/वा समितिले छुट्टाछुट्टै कार्य संचालन गर्न गठन गरी दिएको निर्माण समितिसंग छुट्टाछुट्टै वा प्याकेजमै कार्य सम्झौता गरी सम्बन्धित वन कार्यालयको समन्वय र सहकार्यमा कार्यान्वयन गरिनेछ। यसरी वन कार्ययोजना तयारी/सुदृढीकरण गर्ने सन्दर्भमा वन व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयनको स्वीकार्यता बढाउन सम्बन्धित वन समूहको प्रतिनिधि, डिभिजन वन कार्यालय एवं सव-डिभिजन वन कार्यालयका प्राविधिक कर्मचारीहरु लाई सहभागी गराउनु पर्नेछ। यस्तो स्थलगत कार्यमा सहभागी हुने वन प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ताको रकम यस शीर्षकबाट प्रदान गर्न सकिनेछ ।

३.३.१० Municipality/CSO हरुका लागि CRLUP तालिम संचालन खर्च (BN: 146)

नागरिक समाज तथा स्थानीय पालिकाका कर्मचारी/पदाधिकारीहरुलाई PIM अनुसार Climate Change and Climate Resilient Land Use Planning and Management Practices for Local Level (Municipality and CSO) विषयक २-३ दिने तालिम सञ्चालन गर्न प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार

गरी लजिष्टिक सहयोग सम्बन्धी आवश्यक सम्पूर्ण खर्च यो शीर्षक अन्तर्गत खर्च गरिनेछ। यस शीर्षक अन्तर्गतको खर्च तालिम सञ्चालन गर्दा आवश्यक पर्ने सामाग्री, भाडा, सहभागी भत्ता तथा विज्ञ एवं सेवा प्रदायक (सेवा प्रदायक मार्फत तालिम संचालन गरिएको खण्डमा) लाई भुक्तानी लगायतमा खर्च गर्न सकिने छ ।

३.३.११ स्थानीय स्रोतव्यक्ति (LRP) तालिम (BN: 146; हुनु पर्ने 207, 208, 209)

स्थानीय स्रोतव्यक्ति (LRP) तालिम कम्तिमा SEE कक्षा पास भएका सक्रिय अल्पसङ्ख्यक, दलित, आदिवासी जनजाति, महिला, पुरुष (CBO हरुमा आबद्ध भई सामाजिक परिचालनमा कामगरेको) हरुलाई तोकिएको अवधिको पाठयोजना (CCLUP विज्ञले PMU/PPMU हरुसंग समन्वय गरी तयार गरे अनुरुप) को आधारमा नियमानुसार तालिम संचालन गरिनेछ। उक्त तालिम लिई सकेका LRP हरुलाई CBO हरुको सामाजिक परिचालन् मार्फत CRLUP-SNRM संस्थागत गरिनेछ ।

३.३.१२ प्रदेश मन्त्रालयसंग सहकार्य गर्न व्यवस्थापन खर्च (BN: 220)

प्रदेश सरकार अन्तर्गतका वन सम्बन्धी मन्त्रालय/कृषि सम्बन्धी मन्त्रालय साथै अन्य मन्त्रालय वा सो अन्तर्गतका कार्यालयहरुसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्न चाहिने आवश्यक खर्चहरु नियमानुसार लागत अनुमान तयार गरी स्वीकृत गराई यस शिर्षकबाट खर्च गरिनेछ ।

३.३.१३ PLF प्रबर्द्धनको लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन (BN: 194)

मौजुदा PLF Group दर्ता सहजिकरण तथा PLF Validate तथा प्रबर्द्धनको लागि संचालन गरिने कार्यक्रमहरुमा आवश्यक सहयोग (बैठक, कार्ययोजना निर्माण तथा कार्यान्वयन एवं अन्य खर्च) साथै सो कार्यक्रम संचालन गर्न खटिने कर्मचारी/विज्ञहरुको लागि नियमानुसार पाउने स्रोतव्यक्ति भत्ता, दैनिक भ्रमण खर्च, गाडी भाडा, इन्धन आदिको खर्च यस शिर्षकबाट गर्न सक्नेछ।

३.३.१४ बार्षिक समिक्षा तथा योजना तयारी गोष्ठी (BN:168)

प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाईहरुले बार्षिक कार्य सम्पादन गरिसकेपछि जिल्ला/प्रदेशस्तरमा सरोकारवाला तथा बिषयगत कार्यालयहरुको उपस्थितिमा बार्षिक प्रगती समिक्षा गोष्ठी आयोजना गर्न तथा आगामी आर्थिक बर्षको लागि योजना तयारी कार्य गर्नका सरोकारवालाहरु तथा बिषयगत कार्यालयहरुको उपस्थितिमा नदी प्रणाली/जिल्ला/प्रदेशस्तरीय बार्षिक योजना गोष्ठी संचालन गर्न नियमानुसार खर्च गरिनेछ ।

३.३.१५ CBOs को अनुगमन खर्च (दैनिक भ्रमण तथा इन्धन खर्च समेत) (BN: 195)

CBOs ले सम्पादन गरेका कार्यहरुको अनुगमनमा खटिने कर्मचारी/विज्ञहरुको लागि दै. भ्र. खर्च, ईन्धन, गाडी भाडा स्वीकृत लागत अनुमान अनुसार खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.१६ स्कूलस्तरमा विद्यालय संरक्षण शिक्षाको लागि परामर्शदाता (210 दिन/BN: 241)

PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसारको बजेट नोटलाई समेत मध्यनजर गरी आयोजनाको स्कुलस्तरमा विद्यालय संरक्षण शिक्षा कार्यान्वयनका लागि परामर्शदाताको सेवा खरिद गरिने छ। खरिद गरिने

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

परामर्शदाता सेवाका काम, कर्तव्य साथै उक्त पदको लागि चाहिने न्युनतम योग्यता, आदि बिषयहरु समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (Terms of References-ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम र पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित दर रेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार तोकिएको अवधिको लागि नियुक्ति/परामर्श सेवा खरिद गरी काम काजमा लगाउन सकिनेछ ।

३.३.१७ CR-SNRM अन्तर्गत असल अभ्यास सम्बन्धि समुदायस्तरमा कार्यशाला गोष्ठी संचालन तथा संगालो तयारी LOA (BN: 226, 229, 232, 235)

PIM अनुसार स्थानीयस्तरमा Local and Indigenous Knowledge तथा असल अभ्यासहरु सङ्कलन गर्न सम्बन्धित PPMUs बाट आ-आफ्नो कार्य क्षेत्रमा जम्मा १०५ वटा Consultation workshop संचालन गरी त्यसैको आधारमा Local and Indigenous Knowledge तथा असल अभ्यासहरुको Compendium तयार गरिनेछ । यसको लागि परामर्शदाता सेवाका काम, कर्तव्य, न्युनतम योग्यता, अनुभव आदि बिषयहरु समेटी कार्यक्षेत्रगत सेवाका शर्तहरू (Terms of References-ToR) तयार गरी नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम अनुसार परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ ।

३.३.१८ FAO बाट तयार पारिएको १० वटा module प्रयोग गरी LRP र कर्मचारी (प्रचार प्रसारकर्ता) लाई तालिम LOA (BN: 263, 264, 265)

FAO बाट Community-based Training Expert नियुक्त भै १० वटा Training module तयार पारिनेछ । तत्पश्चात PPMUs ले LRP र कर्मचारी (प्रचार प्रसारकर्ता) लाई १ पटकमा २०-२५ जना सहभागी गराई उक्त १० वटा Training module लाई आधारमानि २-३ दिने तालिम आयोजना गर्न नियमानुसार सेवा प्रदायक छनौट गरी तालिम संचालन गरिनेछ। यसरी १ पटक तालिम संचालनको लागि प्रचलित नियमको अधिनमा रही अधिकतम रु.२६५,०००/- सम्म खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.१९ ११५ वटा समुदायस्तरीय Module सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी (BN: 266, 267, 268)

माथि को बुदा नं. ३.३.१८ अनुसार १० वटा Module अनुसार तालिम प्राप्त LRP र कर्मचारी (प्रचार प्रसारकर्ता) लाई प्रयोग गरी आवश्यकता अनुसार ११५ वटा समुदायस्तरीय २ दिने अन्तरक्रिया गोष्ठी संचालन गरिनेछ। सो कार्यक्रम संचालनमा हुने सम्पूर्ण खर्च यस शिर्षकबाट गरिनेछ ।

३.३.२० स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियो वा अन्य माध्यमबाट आयोजनाबाट संचालित कार्यक्रमको जानकारी तथा प्रचारप्रसार (BN: 249, 250, 251)

आयोजनाको उद्देश्य अनुरुप आयोजनाबाट संचालित कार्यक्रम तथा त्यसको प्रभाव बारे जानकारी तथा प्रचारप्रसार गर्न गराउन स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियो वा अन्य माध्यम मार्फत नियमानुसार सम्झौता गरिनेछ।

३.३.२१ वातावरण पत्रकार मार्फत प्रचार प्रसार (BN: 246)

आयोजनाको उद्देश्य अनुरुप आयोजनाबाट संचालित कार्यक्रम तथा त्यसको प्रभाव बारे जानकारी दिन एवं प्रचारप्रसार गर्न गराउन स्थानीयस्तरमा वातावरण पत्रकार/संस्थालाई नियमानुसार सम्झौता गरी प्रचार प्रसारको काम गराइनेछ ।

३.३.२२ बिद्यालय संरक्षण शिक्षा अभियान संचालन (BN: 252, 253, 254)

आयोजनाबाट तयार पारिएको माध्यमिक बिद्यालयस्तरीय पाठ्यक्रम लगायत अन्य सम्बन्धित बिषयलाई समेटी बिद्यालयस्तरमा संरक्षण शिक्षा अभियान संचालनका लागि नियुक्त परामर्शदातालाई प्रयोग गरी ७८ वटा माध्यमिक बिद्यालयहरुमा २६० वटा कक्षा संचालन गरिनेछ। वा पाठ्यक्रम अनुसार ७८ मा.बि.हरुमा प्रत्येक महिनाको १ दिन त्यहींका स्थानीय वातावरण शिक्षकलाई प्रयोग गर्ने गरी सम्बन्धित बिद्यालयसंग MOU गरी नियमानुसर कक्षा संचालन गरिनेछ र सो कार्यक्रमको निरन्तर अनुगमन गरी पृष्ठपोषण समेत गरिनेछ । यसरी स्थानीय शिक्षकलाई प्रयोग गरी कक्षा संचालन गर्नुपर्दा विद्यालय संरक्षण शिक्षाको लागि परामर्शदाता नियुक्त नगर्ने र परामर्शदाताको लागि बिनियोजन भएको शिर्षकबाट विद्यालय संरक्षण अभियानमा सलग्न शिक्षकको सेवा सुबिधाको लागि नियमानुसार खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.२३ संरक्षण दिवस समारोह (BN: 238, २३९)

संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरुको प्रचारप्रसार तथा प्रवर्धन हेतु बिभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरु (राष्ट्रिय चुरे दिवस/वन दिवस/वातावरण दिवस/भू-संरक्षण/जैविक विविधता दिवस आदि) मनाउन सरोकारवालाहरुसंगको समन्वय तथा सहकार्यमा वृक्षारोपण, छलफल, बहस, सम्वाद, सरसफाई, निबन्ध, हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता आदि जस्ता कार्यक्रमहरु आयोजना गरी दिवस समारोहको कार्यक्रम नियमानुसार संचालन गरिनेछ ।

३.३.२४ प्रदेशस्तरीय आयोजना समन्वय समिति बैठक (BN: 305)

प्रदेश समन्वय समितिको बैठक सञ्चालन गर्न लाग्ने सम्पूर्ण खर्चहरु प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.३.२५ कृषक पाठशालाको (FFS) २ दिने तालिम संचालन (BN: 6,11)

३.३.२६ CBO/FFS लाई CRLUP सम्बन्धी तालिम संचालन (BN: 15-20)

PIM तथा Funding proposal अनुरुप आयोजना अवधि भित्र जम्मा १२० बटा SNRM Field School (FS) संचालन तथा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य अनुरुप सो कार्यको थालनी प्रक्रियाको विकास गर्न संचालन भएको Workshop on Development of Modality and Curriculam for SNRM Field School, 20-25 July 2023, Godavari को सुझाब/सिफारिस अनुसार २६ वटा Model SNRM FS स्थापना तथा संचालन FAO-TA को तर्फबाट सम्पूर्ण खर्च सहित तोकिएको प्रक्रिया अनुसार संचालन गरिनेछ बाँकि ९४ बटा मध्ये यस आ.ब. २०८०/८१ मा कुल ६८ बटा SNRM FS सम्बन्धित PPMUs हरुबाट सलग्न अनुसूचीः ४ अनुसार स्थापना तथा संचालन हुनेछ । यस

कार्यको लागि माथि उल्लेखित क्रियाकलाप नं. ३.३.२५ र ३.३.२६ मा विनियोजित भएको बजेटबाट अनुसूचीः ४ अनुसार खर्च गरिनेछ ।

३.३.२७ कृषि वन नर्सरीको लागि कृषकहरुलाई तालिम (BN: 23)

सर्वप्रथमतः आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने नदी प्रणाली अन्तर्गतका संवेदनशील कृषि तथा वनक्षेत्रहरु र यसबाट प्रत्यक्ष प्रभावमा परेका समुदायहरुको पहिचान गरी कृषि-वन र पशुपालन व्यवस्थापन सम्बन्धी समस्या समाधानका उपयुक्त पद्धतिहरुको पहिचान गरी CERP मा निर्देशित गरे बमोजिम प्रभावित समुदाय भित्रका PIM मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार छनौटमा पर्ने १२० जना कृषकलाई आयोजनाद्वारा निर्देशित प्रक्रिया बमोजिम सानास्तरका On-farm tree nursery स्थापनाद्वारा कृषि-वन प्रणालीलाई सहयोग पुर्याउने खालका ५-७ दिने तालिम एक पटक वा एक भन्दा बढी पटक संचालन गरिनेछ। यस्तो तालिममा प्रशिक्षक, संयोजक, सहभागीहरु लगायत अन्य सहयोगीले नियमानुसार पाउने दै. भ्र./तालिम भत्ता, logisitic support (हल भाडा, खाजा, स्टेशनरी लगायत अन्य खर्च) र स्रोतव्यक्तिको दै.भ्र. खर्च तथा गाडी भाडा, इन्धन लगायतका सम्पूर्ण खर्च यस शीर्षकबाट व्यहोरिने छ ।

यसका लागि तालिम सम्बन्धी विस्तृत प्रारूप (TOR) तयार गरी तालिममा महिला सहभागितालाई प्राथमिकता दिदै यस्तो तालिम प्राप्त गर्ने सहभागीहरुले समुदायका अन्य किसानहरुलाई सिकाउने र यसकालागि स्थापना भएका On-farm tree nursery को समेत दिर्घकालिन प्रयोग गर्ने अपेक्षा आयोजनाले गरेको छ। नेपाल सरकारको प्रचलित कानून अनुसार तालिम कार्यक्रम संचालन गर्न सम्बन्धित PPMU स्वयंले वा सेवाप्रदायक छनौट गरी समेत संचालन र सम्पन्न गर्न यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ ।

३.३.२८ कृषि-वन साना नर्सरी स्थापना संचालन सहयोग (BN:23)

माथि उल्लेखित १२० जना कृषकहरु (कृषि-वन नर्सरी तालिम लिएको) लाई १२० बटा कृषि-वन साना नर्सरी स्थापना गरी स्थानीय कृषकहरुको चाहनालाई समेत मध्य नजर गर्दै कृषि-वन सम्बन्धी बिरुवाहरु उत्पादन गरी निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराई कृषि-वन कार्यक्रम प्रवर्द्धन हेतु संचालन गर्न सम्बन्धित कृषक संग सम्झौता (MOU) गरी कार्यक्रम संचालन तथा सम्पन गरिनेछ । यस सम्बन्धी विस्तृत प्रारूप तयार (PMU बाट FAO-TA को सहयोगमा) गरी नेपाल सरकारको प्रचलित कानून अनुसार उक्त कार्यक्रम संचालन र सहयोग गर्न सम्बन्धित PPMU बाट यो शीर्षकको रकम प्रयोग गरिनेछ ।

३.३.२९ बायोग्यास वा विद्युतीय चुल्होको लागि सहयोग (BN: 29-31)

PIM अनुसार कृषि, वन तथा पशुपालन व्यवस्थापन अभ्यासहरु अनुसरण गराउने क्रममा Biogas स्थापना सम्बन्धी कार्यमा आवश्यक सहयोग एवं सहजिकरणका लागि तालिम सञ्चालन तथा स्थलगत प्रचारप्रसार एवं अनुगमन कार्यमा खटिने सम्बन्धित कर्मचारीहरुको दैनिक भ्रमण भत्ता प्रचलित ऐन नियम अनुसार यस शीर्षक अन्तर्गत भुक्तानी गरिनेछ। कुनै स्थान विशेषमा Biogas स्थापनाको सम्भावना नदेखिएमा वन क्षेत्र माथिको चाप कम गराउन प्रचलित ऐन नियमको अधिनमा रही लागत अनुमान तयार गरी स्वीकृत गरी विद्युतीय चुल्हो यस शिर्षकबाट बिपन्न परिवारहरुमा वितरण गर्न सकिनेछ।

३.३.३० इन्जिनियर (सिभिल) (BN: 38-40)/ सव-इन्जिनियर (सिभिल) (BN:38)

नेपाल सरकारको प्रचलित नीति नियम, PIM तथा आयोजनाको Funding Proposal अनुसारको बजेट नोटलाई समेत मध्यनजर गरी विज्ञ सिभिल ईन्जिनियर (Civil Engineer)/ सब-ईन्जिनियर(सिभिल) पदको काम, कर्तव्य, अधिकार र उक्त पदको लागि चाहिने न्युनतम शैक्षिक योग्यता एवं अनुभव, आदि बिषयहरु समेटी पद सम्बन्धी कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू (ToR) तयार पारिनेछ। उक्त विज्ञ सिभिल ईन्जिनियर/सब-ईन्जिनियरले पाउने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्रचलित आर्थिक ऐन नियम, दररेट तथा नर्मसलाई आधार मानी लगत इष्टिमेट (ल.ई.) तयार गरी नियमानुसार आयोजनाको तोकिएको अवधि एवं कृयाकलाप सञ्चालनार्थ परामर्श सेवा खरिद गरिनेछ ।

३.३.३१ कर्मचारीहरुलाई SMFE बिषयमा TOT तालिम संचालन खर्च (BN: 61,62,63) .

PIM अनुसार CBOs र अन्य जग्गाधनीहरुलाई प्रदान गरिने तालिमका लागि आवश्यक प्रशिक्षक तयार गर्न प्रदेश मन्त्रालय अन्तर्गतका लगायत अन्य वन कर्मचारीहरुलाई Sustainable Management of Forest Ecosystem सम्बन्धी १६ वटा प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम प्रदान (PMU बाट नियुक्त SFM तालिम विज्ञबाट) गर्न प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार स्वीकृत लगत इष्टिमेट (ल.ई.) मा आवश्यक सम्पूर्ण खर्च समावेश गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

३.३.३२ स्थानीय CBO / भुमिमालिकहरुलाई SMFE बिषयमा तालिम संचालन (BN: 58,59,60)

PIM बमोजिम CBOs र अन्य जग्गाधनीहरुलाई, प्रदेश मन्त्रालय अन्तर्गतका लगायत अन्य तालिम प्राप्त प्रशिक्षक कर्मचारीहरुद्वारा Sustainable Management of Forest Ecosystem सम्बन्धी यो शीर्षकबाट ३७ वटा तालिम प्रदान गर्न प्रचलित नर्मस र दररेट अनुसार स्वीकृत लगत इष्टिमेट (ल.ई.) मा आवश्यक सम्पूर्ण खर्च समावेश गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

३.३.३३ नर्सरी स्थापना/मर्मत/स्तरोन्नती (१.५ लाख बिरुवा उत्पादन क्षमता / BN:64,70,76)

३.३.३४ नर्सरी स्थापना/मर्मत/स्तरोन्नती (५० हजार बिरुवा उत्पादन क्षमता/BN:66,73,79)

प्रत्येक नदी प्रणालीमा ५०,००० र १५०,००० क्षमताका दुई नर्सरीका दरले जम्मा ५२ वटा नर्सरीहरु स्थापना गरिनेछ । नर्सरी स्थापना गरिने क्षेत्रको पहिचान र सिफारिस सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय, सव-डिभिजन वन कार्यालय र सामुदायिक संस्थाहरुको समन्वयमा Technical Support Officer (Forestry) ले गर्नेछ । क्षेत्र पहिचान भै सिफारिस भएका नर्सरीहरुको अन्तिम स्वीकृति PPMU ले PIM मा उल्लेखित मापदण्डको आधारमा गर्नेछ । यसरी स्वीकृति प्राप्त नर्सरीहरुको डिजाईन लेआउट, स्थापना प्रकृया, सञ्चालनमा संलग्न हुने संस्थासँगको सम्झौता र आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण सामाग्रीहरुको विस्तृत लगत इष्टिमेट (ल.ई.) समेतको प्रतिवेदन आयोजनाको सम्बन्धित बिषय हेर्ने कर्मचारी/विज्ञले तयार गर्नेछ। स्वीकृत लगत इष्टिमेट (ल.ई.) र प्रतिवेदनको आधारमा नर्सरीका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु खरिद समेतका लागि माथि उल्लेखित शीर्षकको रकम प्रचलित नियमानुसार प्रयोग गरिनेछ । यस्ता नर्सरीहरु आयोजना अवधि समाप्ति पश्चात समेत सम्बन्धित विषयगत कार्यालय मार्फत निरन्तर सञ्चालन हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

३.३.३५ विरुवा उत्पादन (४"*७" को पोलीव्यागमा 50 हजार बिरुवा/BN: ६६,७३,७९)

३.३.३६ विरुवा उत्पादन (४"*७" को पोलीव्यागमा 1.5 लाख बिरुवा/BN: 64,70,76)

माथि उल्लेखित ३.३.३३ र ३.३.३४ नर्सरीहरुमा आवश्यकता पहिचान गरिएका गुणस्तरीय वहुवर्षिय विरुवाहरु कम्तिमा ४"* ७" को पोलीव्यागमा उत्पादन गरी CERP ले निर्देशित गरेका स्थानहरुमा वृक्षारोपण, पुनःरोपण तथा वितरण कार्य गरिनेछ। माथि उल्लेखित नर्सरी स्थापना/मर्मत/स्तरोन्नतीको कार्य नभएमा/हुन नसकेमा निजी नर्सरी संचालकहरुसंग खरिद सम्झौता गरी (आवश्यक प्रजाति, संख्या, गुणस्तर आदि खुलाई) यस शिर्षकमा बिनियोजन भएको बजेटबाट नियमानुसार खरिद आपूर्ति गरी तोकिएको स्थानमा वृक्षारोपण, पुनःरोपण तथा वितरण कार्यमा प्रयोग गरिनेछ।

३.३.३७ कार्यक्रम संचालनार्थ अनुगमन मुल्यांकन खर्च (दै.भ्रमण तथा ईन्धन खर्च समेत/BN: 54,55,56)

माथि उल्लेखित १.२.१ (Funding Proposal) अन्तर्गत कार्यक्रमहरुको अनुगमन मुल्यांकन संचालनार्थ कार्यमा खटिने कर्मचारी/कन्सल्टेन्ट विज्ञ/अधिकृत तथा सेवा प्रदायक साथै प्रचलित नियमानुसार सुबिधा पाउने अन्यलाई (दै.भ्रमण खर्च तथा गाडी भाडा/ईन्धन खर्च समेत) आवश्यकता अनुसार ल.ई. गरी खर्च गरिनेछ।

३.३.३८ कार्यक्रम संचालनार्थ अनुगमन मुल्यांकन खर्च (दैनिक भ्रमण तथा इन्धन खर्च समेत/BN: 26, 27, 28)

माथि उल्लेखित १.१.३ (Funding Proposal) अन्तगत कार्यक्रमहरुको अनुगमन मुल्यांकन संचालनार्थ कार्यमा खटिने कर्मचारी/कन्सल्टेन्ट विज्ञ/अधिकृत तथा सेवा प्रदायक साथै प्रचलित नियमानुसार सुबिधा पाउने अन्यलाई (दै.भ्रमण खर्च तथा गाडी भाडा/ईन्धन खर्च समेत) आवश्यकता अनुसार ल.ई. गरी खर्च गरिनेछ।

अनुसूचीहरु

अनुसूची-१

उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० मुख्य बुँदाहरुः

उपभोक्ता समितिको गठन र सञ्चालन

उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्थाः उपभोक्ता समिति गठन देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

(क) योजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ताहरुको आमभेलाबाट अधिकतम सहभागितामा सम्बन्धित योजना स्थलमा नै कम्तिमा सात सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।

(ख) समिति गठनको लागि आमभेला हुने समय, मिति, स्थान र भेलाको बिषय त्यस्तो भेला हुने मितिले कम्तिमा सात दिन (७ दिन) अगावै सार्वजनिक रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(ग) उपभोक्ता समितिको गठन गर्दा स्थानीय पालिकाले तोकेको सदस्य वा सम्वन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्यको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।

(घ) उपभोक्ता समिति गठनको लागि बोलाईएको भेलामा योजनाको संक्षिप्त विवरण र समितिको संरचना सहितको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(ङ) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी सिद्धान्तको अवलम्वन गर्नु पर्नेछ । समितिमा कम्तिमा तेत्तीस प्रतिशत (३३%) महिला सदस्य हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये कम्तीमा एकजना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ ।

(च) एक व्यक्ति एक भन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन। साथै सगोलका परिवारबाट एक जना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।

(छ) उपभोक्ता समितिको गठन सकेसम्म सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेमा उपभोक्ताहरुको बहुमतबाट उपभोक्ता समितिको गठन गरिनेछ ।

(ज) उपभोक्ताहरुको लागत सहभागितामा सञ्चालन हुने योजनाहरु उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।

(झ) उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्ने काम समिति आफैंले गर्नु गराउनु पर्नेछ । अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा संस्थालाई ठेक्कामा दिई गर्न गराउन पाइने छैन ।

(ट) उपभोक्ताले जुटाउनु पर्ने कम्तिमा नियमानुसारको जनश्रमदान सम्बन्धी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(ठ) योजना सम्पन्न भए पश्चात उक्त आयोजनाको संरक्षण, रेखदेख र मर्मत सम्भार समितिले गर्ने निर्णय गर्नुपर्नेछ। हेभीइक्युपमेन्ट (Excavator, Dozer etc.) प्रयोग गर्नुपर्ने भए सोको कारण र कार्यालय (PPMU) बाट अनुमति लिने वारेको समितिको निर्णय प्रतिलिपी पेश गर्नुपर्ने छ ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
पुर्नउत्थानशील आयोजना व्यवस्थापन
बबरमहल, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अन्य संस्थाबाट कार्य गराउन सकिनेः

१. CERP ले निर्देशित गरेका वन/वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरु जस्तैः वृक्षारोपण, अग्नी रेखा निर्माण, तारवार गर्ने, आदि जस्ता कार्यक्रमहरु सामुदायिक/साझेदारी/कबुलियती वनक्षेत्र भित्र कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूह मार्फत वा सो अन्तर्गतको निर्माण समितिबाट सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ । सम्बन्धित वन उपभोक्ता समितिले नसक्ने/कार्ययोजना नविकरण भइनसकेको लगायतका कारणहरु भएमा मात्र नयाँ उपभोक्ता समिति गठन गरी वा सेवा प्रदायक/निर्माण व्यवसायी मार्फत सम्बन्धित वन उपभोक्ता समूहको समन्वयमा कार्य सञ्चालन/सम्पन्न गर्न सकिनेछ ।

२. यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्य लाभग्राही समूह, सामुदायिक संस्था जस्तैः- सामुदायस्तरका सहकारी संस्थाहरू, टोल विकास संस्था, आमा समूह, कृषि समूह, कानून बमोजिम गठन भएका अन्य सामुदायिक संगठन जस्ता संस्थाहरुबाट स्थानीय उपभोक्ताहरुको आमभेलाबाट निर्णय भई आएमा त्यस्ता संस्थाहरुबाट यस कार्यविधि बमोजिम कार्य सञ्चालन गर्न/गराउन सकिनेछ ।

३. यस कार्यालयबाट संचालित पूर्व योजनाहरुको निरन्तरताको लागि पुरानो उपभोक्ता समितिलाई नै प्राथमिकतामा राखी उपभोक्ताहरुको आमभेलाबाट निर्णय भई आएमा सो समितिलाई नै कायम राखे गरी सम्वन्धित वडाबाट प्रमाणित गरी पठाउन सकिनेछ ।

उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यताः

१. उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता देहाय बमोजिम हुनुपर्ने छ ।

(क) सम्वन्धित योजना क्षेत्रको स्थायी वासिन्दा,
(ख) १८ वर्ष उमेर पुरा भएको,
(ग) फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको,
(घ) सरकारी बाँकी बक्यौता वा पेश्की फछ्र्यौट गर्न बाँकी नरहेको,
(ङ) अन्य उपभोक्ता समितिमा सदस्य नरहेको,

२. दफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दलका पदाधिकारी, बहालवाला सरकारी कर्मचारी र शिक्षक उपभोक्ता समितिमा बस्न पाईने छैन।

भेलाबाट मूल उपभोक्ता समितिको १ जना पदाधिकारीको संयोजकत्वमा समुहका सदस्यहरुबाट २ जना सहित कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय (मूल उपभोक्ता समितिको मातहतमा) देहाय बमोजिम **३ उपसमितिहरु** (अनुगमन तथा मुल्यांकन उपसमिति, खरिद उपसमिति तथा जनशक्ति परिचालन उपसमिति) गठन गर्न सकिनेछ।

अनुगमन तथा मूल्यांकन उपसमितिको व्यवस्थाः

१. तोकिएको गुणस्तर, परिमाण बमोजिम समयमा योजना सम्पन्न गर्न गराउन उपभोक्ता समितिले सम्पादन गर्ने कार्यको अनुगमन गरी योजनाको गुणस्तर, परिमाण सुनिश्चित गर्न भेलाबाट मूल उपभोक्ता समितिको १ जना पदाधिकारीको संयोजकत्वमा समुहका सदस्यहरुबाट २ जना सहित कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय एक अनुगमन उपसमिति गठन गर्न सकिनेछ।

२. अनुगमन तथा मुल्यांकन उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
उत्थानशील आयोजना

क. उपभोक्ता समितिको कार्य योजना अनुसार र संस्थाले दिएको डिजाइन इष्टिमेट अनुसारको कार्य सञ्चालन भइरहेको छ वा छैन त्यसको निरन्तर अनुगमन गरी उपभोक्ता समिति र सहयोगी संस्थालाई रचनात्मक सुझावहरू दिनु पर्ने ।

ख. निर्माण सम्बन्धी कामको अनुगमन गर्दा नियमित रुपमा निर्माणस्थलमा गई काम भए नभएको अनुगमन गर्नु पर्ने।

ग. निर्माण सामग्रीहरूको प्रयोग र कामदारहरूको परिचालन सही तरिकाबाट भएको छ वा छैन र भए गरेको काम सही छ वा छैन भन्ने कुरा निर्माण स्थलमा गई जाँचबुझ गर्नु पर्ने।

घ. जुन उद्देश्य राखेर कार्य सञ्चालन गरेको हो सो अनुरूप काम भइरहेको छ वा छैन भन्ने विषयमा प्रत्यक्ष अनुगमन गरी सल्लाह सुझाव दिनु पर्ने ।

खरिद उपसमिति उपसमितिको व्यवस्थाः

खरिद उपसमिति निम्न अनुसारको ३ सदस्यीय हुनेछ ।

संयोजकः- १ (मूल समितिको जिम्मेवार पदाधिकारी मध्येबाट छनोट गर्ने)
सदस्यः- २ जना (१ जना महिला) सहित

खरिद उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क. खरिद उपसमितिले मूल समितिले तोकेका कार्य गर्नु गराउनु पर्दछ ।

ख. स्थानीय निर्माण सामाग्रीहरू जस्तैः- ढुङ्गा, बालुवा, गिट्टी, काठ, ईटा, बाँस, डोरी जस्ता सामाग्रीहरू तथा समुदायको भागमा परेको (अनुमानित लागत विवरणमा समुदायको सहयोग रहेका) अन्य गैर स्थानीय सामाग्री खरिद प्रक्रिया अनुसार खरिद गर्ने कार्य गर्नु पर्नेछ।

ग. सामाग्री खरिद गर्नु पूर्व के के सामाग्री खरिद गर्ने हो त्यसको मूल समितिबाट स्वीकृति लिई खरिद उपसमितिको बैठक बसाई कोटेसन आव्हान गर्नु पर्नेछ वा स्थानीयस्तरमा मूल्य बुझी सबै भन्दा कम मूल्यमा खरिद गर्ने प्रयोजनका लागि मूल समितिमा सम्पूर्ण कागजातहरू पेश गर्नु पर्नेछ।

जनशक्ति परिचालन उपसमिति उपसमितिको व्यवस्थाः

जनपरिचालन उपसमिति निम्न अनुसारको ३ सदस्यीय हुनेछ ।

संयोजकः- १ जना
सदस्यः- २ जना (१ जना महिला) सहित

जनशक्ति परिचालन उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क. योजना कार्यान्वयनको लागि निर्माण भएको उपभोक्ता समितिले तोकेको कार्यहरू जस्तैः- कामका लागि छनौट भएका व्यवसायी, दक्ष, अर्धदक्ष र अदक्ष कामदारलाई संस्थाले दिएको सुझाव र सहकार्य पत्रमा भएका बुँदा अनुसार परिचालन गर्ने गराउने कार्य गर्नु पर्नेछ ।

ख. कामदारको सुरक्षाको लागि हेलमेट, पन्जा, बेल्ट जस्ता कुराहरू काम गर्दा अनिवार्य लगाउन लगाउने र प्राथमिक उपचार बाकस अनिवार्य रूपमा निर्माण स्थलमा रहेको कुराको सुनिश्चितता गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय ... उत्थानशील ... आयोजना ...

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

ग. दैनिक कति कामदारले काम गरे, दैनिक के के काम भयो उक्त कुराको अभिलेख (रेकर्ड) तोकिएको ढाँचामा राख्नु पर्नेछ ।

घ. काम गर्ने शिलशिलामा छुट्टाछुट्टै समूह बनाई कामको बाँडफाँड गरी सञ्चालन गर्नु गराउनु पर्नेछ । काम भएको दिनको कामदार परिचालन अभिलेख मूल समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

योजना सम्झौताको लागि आवश्यक कागजातहरु:

उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग सम्झौता गर्दा सम्झौता गरी पाऊ भनि समितिको निवेदनसहित तपशिलमा उल्लेखित कागजातहरु पेश गर्नुपर्नेछ ।

(क) उपभोक्ता समिति गठन गर्ने आम भेलाको निर्णयको प्रतिलिपि,

(ख) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरुको नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि,

(ग) योजनाको लागत अनुमान (लगत इष्टिमेट) विवरण,

(घ) उपभोक्ता समितिबाट सम्झौताको लागि जिम्मेवार पदाधिकारी तोकिएको उपभोक्ता समितिको निर्णय,

(ङ) योजना कार्यान्वयनको कार्य तालिका,

(च) वैंक खाता नम्वर सहितको आवश्यक कागजातहरु,

(छ) उपभोक्ता समिति दर्ताको प्रमाण पत्र तथा समितिको नाममा जारी भएको भए PAN नम्वर उल्लेख भएको कागजातहरु ।

खाता सञ्चालन:

(१) उपभोक्ता समितिको खाता समूहले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ ।

(२) समितिको खाता समूहले तोके बमोजिम अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव गरी तीन वा दुई जनाको संयुक्त दस्तखत (२ मध्ये १ महिला अनिवार्य हुनुपर्ने) बाट सञ्चालन हुनेछ ।

अनुसूची-२

२.१ कार्यक्रम सम्झौता फारम

कार्यक्रम सम्झौता पत्र

नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई ....को चालू आ.व. .... को स्विकृत वार्षिक कार्यक्रमको बजेट शिर्षक नं. .... (कार्यक्रमको नाम ....) (खर्च शिर्षक नं. ....) अन्तर्गत .... नदी प्रणाली अन्तर्गतको .... उपभोक्ता समूह, ...मा .... कार्यक्रम गर्न तथा स्याहार सम्भार समेत गर्न/गराउनका लागि चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय .... (पहिलो पक्ष) र कार्य गर्ने .... उपभोक्ता समूह, ... (उपभोक्ता समिति-दोस्रो पक्ष) बीच नेपालको प्रचलित ऐन नियमको परिधि भित्र रही तपशीलका शर्त एवं वन्देजहरुको परिपालना गर्ने गरी कार्य सम्पन्न गर्न/गराउनका साथै निर्माण सम्पन्न पश्चात निर्मित संरचना/कार्यको हेरचाह तथा मर्मत संभार समेतको लागि दुवै पक्षको परस्परमा मन्जुरी भएकोले देहायका साक्षीहरुको रोहवरमा आज मिति .... गते ....वारका दिन यो सम्झौता गरी एक/एक प्रति लियौं दियौं ।

१. कार्यक्रमको नाम : ....
२. कार्यक्रम संचालन गर्ने उपभोक्ता समूह : ....
३. कार्यक्रम लागु हुने क्षेत्र/स्थान : ....
४. कार्यक्रमबाट लाभान्वित क्षेत्र (Coverage area) : ....
५. काम सुरु गर्ने मिति : .... काम सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति : ....
६. कार्यक्रमको लागि अनुमानित खर्च
   क. आयोजना कार्यालयको तर्फबाट व्यहोर्नेः रु. .... (ओभरहेड र कन्टीन्जेन्सी बाहेक)
   ख. जनसहभागिताबाट व्यहोर्नेः ....
   ग. अन्य श्रोतबाटः रु.
   घ. कुल जम्माः रु. ....

तपशील :

क. गर्नुपर्ने कार्यको संक्षिप्त विवरण

I. .... स्थित ....उपभोक्ता समुहको .... क्षेत्र भित्र रहेको .... क्षेत्रमा .... निर्माण तथा .... कार्य गर्नको लागि स्वीकृत जिल्ला दररेटको आधारमा तयार हुन आएको लागत अनुमान तथा तोकिएको नक्सा/ड्रइङ्ग, डिजाईन र गुणस्तर कायम हुने गरी कार्य गर्नुपर्नेछ ।

ख. सम्झौता अवधिः

I. यस सम्झौताको अवधि .... सम्मको रहनेछ ।

II. सम्झौता बमोजिम द्वितीय पक्षले स्वीकृत नक्सा/ड्रइङ्ग, डिजाइन तथा लागत अनुमानमा आधारित भई कार्य गर्नु पर्नेछ। कामको परिमाण, आवश्यक सामाग्री, ज्यामीको विवरण र खर्च व्यहोर्ने स्रोत लागत इस्टिमेटमा उल्लेख गरेअनुसार हुनेछ ।

III. कार्य सम्पादनको प्राविधिक मूल्याङ्कन तथा नापी कितावका आधारमा थप कार्य गर्न रनिङ बिलको आधारमा दोश्रो पक्षलाई भुक्तानी दिने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

IV. द्वितीय पक्षले बीस हजार रुपैया भन्दा बढी रकमको मालसामान (स्थानीय सामान बाहेक) खरिद गर्नु परेमा मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ता भएका व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीबाट खरिद गर्नुपर्ने छ । साथै उक्त विलमा उल्लेखित मु.अ. कर बाहेक १.५ प्रतिशत अग्रिम आयकर बापत करकट्टि गरी बाँकी रकम मात्र सम्बन्धित सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी हुनेछ । बीस हजार रुपैयाँ भन्दा कम मूल्यको सामग्री खरिदमा स्थायी लेखा नम्बर लिएका व्यक्ति, संस्था वा फर्मबाट खरिद गर्नुपर्ने छ । अन्यथा द्वितीय पक्ष स्वयं जिम्मेवार हुनेछ ।

V. सम्झौता बमोजिम कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि अन्तिम भुक्तानीको लागि कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, नापी किताब, प्रमाणित विल भर्पाइ, योजनाको फोटो, सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आयोजना सञ्चालन गर्दा भएको आय व्यय (प्रथम पक्षबाट प्राप्त रकम र जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको श्रम, नगद वा जिन्सी समेत कुल खर्च) को विवरण अनुमोदन सहितको निर्णय, उपभोक्ता भेलाबाट भएको सार्वजनिक लेखा परीक्षणको निर्णयको प्रतिलिपि तथा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस सहित अन्तिम भुक्तानीका लागि निवेदन पेश गर्नुपर्ने छ ।

ग. सम्झौता रकम तथा भुक्तानी प्रकृया

I. कामको गुणस्तर र डिजाइन संलग्न लागत इस्टिमेट, नक्सा र स्पेसिफिकेशनमा उल्लेख गरे बमोजिम हुनुपर्ने छ। सम्झौता बमोजिमको कार्यको प्राविधिक सल्लाह दिने, नापजाँच गर्ने, जाँचपास गर्ने र अन्य आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने, सुपरीवेक्षण गर्ने र गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने काम प्रथम पक्षले गर्नु पर्नेछ।

II. द्वितीय पक्षले निर्माण स्थलमा अनुमानित लागत, लागत खर्चको स्रोत, गरिने कार्यको संक्षिप्त विवरण समेत उल्लेख गरी सार्वजनिक स्थानमा तोकिए बमोजिमको ढाँचामा सुचना बोर्ड राख्नुपर्नेछ । सुचना बोर्डको साइज कम्तिमा ५ फिट × ४ फिटको हुनुपर्नेछ ।

III. वन क्षेत्र भित्र कार्य हुने भएकोले द्वितीय पक्षले वन तथा वन्यजन्तुलाई हानी नोक्सानी नहुने गरी तथा वन सम्वन्धी नियम कानुनले प्रतिवन्धित गरेको कार्य गर्नु गराउने छैनन् । यदि कुनै कारणबाट त्यस्तो किसिमको हानी नोक्सानी हुने कार्यहरु भएगरेमा त्यसको पूर्ण जिम्मेवारी द्वितीय पक्षको नै हुनेछ ।

IV. निर्माण कार्यको लागि स्थानीय साधन जुटाउने, व्यवस्थित ढंगले काम सम्पन्न गर्ने, आवश्यक पर्ने निर्माण औजार र ज्यावलहरु उपभोक्ता समिति स्वयंले स्थानीय रुपमा व्यवस्था गरी काम सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

V. कार्यक्रमको लागि खरिद गरिएको निर्माण सामाग्री कुनै पनि अवस्थामा अन्यत्र प्रयोग गर्नु हुंदैन । कथंकदाचित त्यस्तो भएको पाइएमा त्यसरी प्रयोग भएको सामाग्रीको मूल्य बराबरको रकम उपभोक्ता समितिले भुक्तानी पाउनु पर्ने रकमबाट प्रथम पक्षले कट्टा गर्न सक्नेछ। दुरुपयोग भएको निर्माण सामग्रीको

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

मूल्य उपभोक्ता समूहले पाउनु पर्ने रकम भन्दा बढी भई असुल हुन नसक्ने स्थितिमा आयोजना/कार्यालयले प्रचलित ऐन कानून बमोजिम असुल गर्नेछ ।

VI. सम्बन्धित प्राविधिकको सहमति विना उपभोक्ता समितिले डिजाईन फेर्नु हुंदैन। कथंकदाचित समूहले आफु खुसी डिजाईन फेरी काम गरेमा त्यसको भुक्तानी गर्न प्रथम पक्ष बाध्य हुने छैन ।

VII. सम्झौता बमोजिमको कार्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा सबकन्ट्र्याक्टरबाट गराउन सकिने छैन, गराएमा सम्झौता रद्द गरी बाँकी काम प्रचलित ऐन र नियमावली बमोजिम गराईनेछ । तर समूहभित्र सम्बन्धित काम गर्न सक्ने श्रमिक (दक्ष र अदक्ष) प्राप्त हुन नसकेमा कामदारको समूह वा व्यक्ति विशेषलाई काममा लगाउन सकिनेछ।

VIII. काम शुरु गर्नुपर्ने मितिबाट १५ दिन वितिसक्दा पनि काम शुरु नगरेमा वा कुनै कारणवश द्वितीय पक्षले समयमा सो काम सम्पन्न गर्न नसक्ने भएमा सो कुराको सूचना प्रथम पक्षलाई दिई पेश्की लिई सकेको भए सो रकम फिर्ता गर्नु पर्नेछ। त्यसरी लिएको पेश्की फिर्ता नगरेमा सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरिनेछ। त्यसरी सूचना प्राप्त भए पछि प्रथम पक्षले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँच गरी द्वितीय पक्षसँग भएको सम्झौता रद्द गर्न सक्नेछ ।

IX. द्वितीय पक्षको काबू बाहिरको परिस्थिति सृजना भई कुनै कारणवश सम्झौता अवधिभित्र कार्य सम्पन्न हुन नसक्ने पर्याप्त कारण वा अवस्था देखिएमा द्वितीय पक्षको पुष्ट्याई सहितको निवेदनको आधारमा अधिकतम चालु आर्थिक वर्षभित्र काम सम्पन्न गर्ने गरी प्रथम पक्षले म्याद थप गर्न सक्नेछ । यदि म्याद थप भएको अवधिभित्र पनि कार्य सम्पन्न हुन नसकेमा सम्झौता बमोजिमको कार्य जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा फरफारक गरिनेछ ।

X. सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पन्न भएपछि निर्माणकार्यको स्वामित्व द्वितीय पक्षलाई स्वतः हस्तान्तरण भएको मानिनेछ । यसरी सम्पन्न भएको निर्माण कार्यको रेखदेख, सञ्चालन वा मर्मत सम्भार समेत गरी प्राप्त लाभ विवाद रहित ढंगले बाँडफाड गर्ने दायित्व द्वितीय पक्षको हुनेछ ।

XI. सम्झौता बमोजिमको कार्यको आम्दानी खर्चको अभिलेख स्वीकृत पद्धति अनुसार राख्नुपर्नेछ र त्यस्ता कागजातहरु आयोजना कार्यालयले मागेको बखत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

XII. यस कार्यको बजेट, उपभोक्ता समितिको काम कर्तब्य र अधिकार, खरिद, लेखाङ्कन, प्रतिवेदन विषयमा दोश्रो पक्षलाई अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

XIII. कार्य सम्पन्न भएपछि द्वितीय पक्ष आयोजना/कार्यालयबाट जाँचपास गरी फरफारक गर्नुपर्नेछ ।

XIV. प्रथम पक्षले दोश्रो पक्षलाई बैङ्क खाता मार्फत भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।

XV. दोश्रो पक्षसँग भएको सम्झौता बमोजिमको काम वा कामदारको बीमा गराउनु पर्ने भएमा द्वितीय पक्षले नियमानुसार बीमा गराउनु पर्नेछ। सम्झौता बमोजिमको काममा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, (बाह्रौं संशोधन, २०७९) को नियम ११२. को उपनियम (३क) मा व्यवस्था गरे बमोजिम सम्झौता अनुसार हुने निर्माण कार्य तथा संरचनाको बीमा गराउनु नपर्ने भएमा द्वितीय पक्षले कामदारहरुको मात्र कम्तिमा ५ लाख सम्मको समुहगत दुर्घटना बीमा गराउनु पर्नेछ। कामको शिलसिलामा कामदारहरुको दुर्घटना भएमा सोको जिम्मेवार द्वितीय पक्ष हुनेछ ।

XVI. कामको आधारभूत प्रकृति र क्षेत्र परिवर्तन नहुने गरी दुवै पक्षको लिखित सहमति,बाढ्र लाभिकेको दोश्रो पक्षको लागत साझेदारी अंश नघटने गरी सम्झौतामा सामान्य संशोधन गर्न सकिनेछ ।

XVII. कार्य गर्दा तथा गराउँदा कामदारको स्वास्थ्य सुरक्षा सम्वन्धी उपायहरु दोस्रो पक्षले अनिवार्य रुपमा पालना गर्नु पर्नेछ । निर्माण कार्यस्थलमा प्राथमिक उपचार किटको उपलव्धता तथा संलग्न कामदारहरुले अनिवार्य रुपमा पेशाजन्य स्वास्थ्य तथा सुरक्षाका लागि व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री लगाउनु पर्नेछ ।

XVIII. सम्झौता बमोजिमको कार्य गर्दा स्थानीय श्रमिकको रुपमा दलित, आदिवासि, महिला तथा सीमान्तकृत समुदायका सदस्यहरुलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ।

XIX. यस सम्झौतामा उल्लेख गरिएका कुराहरुको अलावा अन्य कुराहरुको सम्बन्धमा दुवै पक्षको आपसी सहमतिमा आवश्यकता अनुसार शर्तहरु थपघट गर्न सकिनेछ।

XX. अन्य आवश्यक विषयहरू प्रचलित कानून अनुसार हुनेछन ।

माथि उल्लिखित बमोजिमका व्यहोराहरू पालन गर्न हामि दुवै पक्ष सहमत छौ।

उपभोक्ता समितिको तर्फबाट	**आयोजनाको तर्फबाट**
अध्यक्ष : श्री .... हस्ताक्षर : सम्पर्क नं : मिति :	आयोजना संयोजक श्री : हस्ताक्षर : सम्पर्क नं : मिति :
सचिव/कोषाध्यक्ष : श्री हस्ताक्षर : मिति : सम्पर्क नं :	आयोजनाको अधिकृत श्री : हस्ताक्षर : मिति : सम्पर्क नं :
अन्य :	साइट इन्चार्ज /आयोजनाको अन्य कर्मचारी श्री : हस्ताक्षर : मिति : सम्पर्क नं :

रोहवर/साक्षी :

१.जि. ...., गा.पा./न.पा. .... वडा नं. ..... बस्ने श्री .... (ना.प्र.न.: ....)

२.जि. ...., गा.पा./न.पा. .... वडा नं. ..... बस्ने श्री .... (ना.प्र.न.: ....)

३.जि. ...., गा.पा./न.पा. .... वडा नं. ..... बस्ने श्री .... (ना.प्र.न.: ....)

द्रस्टव्यः उपरोक्त अनुसार सारभूतरुपमा फरक नपर्ने गरी स्थानीय आवश्यकताअनुसार यस फर्मेटमा समान्य हेरफेर गर्न सकिनेछ ।

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय चुरे उत्थानशील आयोजना आयोजना व्यवस्थापन इकाई

२.२ जानकारी सहितको, स्वतन्त्र, अग्रिम सहमति (Free Prior Informed Consent, FPIC)

समुहगत प्रयोजनको लागि **FPIC Format:**

आज मिति २०८०/..../.... गते तपशिल बमोजिमको उपस्थितिमा हामीहरु चुरे उत्थानशील आयोजना मार्फत निम्नानुसार उल्लेख भए बमोजिमको क्रियाकलाप संचालन गर्ने सम्वन्धमा उपरोक्त विषय पढी, व्यापक छलफल गरि, बुझी, बुझाई यो स्वेच्छिक-सहमति प्रदान गरेका छौं ।

प्रस्तावित क्रियाकलापको विवरण :

.... जिल्ला, ... नगरपालिका वार्ड नम्बर............ स्थित .... क्षेत्र भित्र .... निर्माण/कार्यक्रम गरिने । जसमा .... गरी .... निर्माण/कार्यक्रम गरिने ।

माथि उल्लिखित बमोजिम तथा उपलब्ध सुचनाका आधारमा प्रशतावित क्रियाकलाप संचालन गर्न हाम्रो

१. □पूर्ण सहमति रहेको छ। २ . □ सहमति छैन।

३. □ शर्त सहित सहमति छ ।**अन्य केहि (थप सल्लाह एवं शर्तहरु भए)**

तपशिल

क.सं.	नाम ठेगाना (संस्था) (फोन नम्बर)	हस्ताक्षर
१.		
२.		
३.		
४.		
५.		
६.		
७.		
८.		

व्यक्तिगत प्रयोजनको लागि **FPIC Format:**

म..., ... तर्फ बाट प्रतिनिधित्व गर्दै चुरे उत्थानशील आयोजना मार्फत निम्नानुसार उल्लेख भए बमोजिमको क्रियाकलाप गर्ने सम्वन्धमा मिति २०...../......./....... मा छलफल गरी, विषय पढी, बुझी, बुझाई यो स्वेच्छिक-सहमति प्रदान गरेको छु ।

प्रस्तावित क्रियाकलापको विवरण :

.... जिल्ला, ... नगरपालिका वार्ड नम्बर-.................. स्थित .... क्षेत्र भित्र .... निर्माण/कार्यक्रम गरिने। जसमा

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

.... गरी .... निर्माण/कार्यक्रम गरिने।

माथि उल्लिखित तथा उपलब्ध सुचनाका आधारमा प्रश्तावित क्रियाकलाप संचालन गर्न मेरो/हाम्रो

१. □पूर्ण सहमति रहेको छ। २ . □ सहमति छैन।

३. □ शर्त सहित सहमति छ । **अन्य केहि (थप सल्लाह एवं शर्तहरु भए)**

नाम तथा हस्ताक्षर :

संस्थाको नाम /ठेगाना :

पद : सम्पर्क नम्बर : मिति :

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
बबरमहल काठमाडौं

२.३ Site Specific Environmental and Social (E&S) Risk Assessment, FPIC Checklist and Recommendation Sheet

(During Pre-implementation phase)

A. Basic Information of Intervention

1	Name of Intervention Activity:									
2	River system				CERP IPAC No:					
3	Location Address									
4	Location Coordinate									
5	Name of CBOs									
6	Detail of Beneficiaries HHs/Populations	Total HHs:	Dalit:		Ips:		Marginlized:		Others:	
		Total Pop:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
7	Community Level Consultations	No of event:								
		Total Participants:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
8	FPIC (refer section 3)	No. of event:								
		Total Participants:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
9	Estimated cost of the Intervention	NRs… (in words: ………………………...)								
10	Total Cost for E&S measures	NRs.	Percentage against total estimated cost						…%	

B. Environmental and Social Assessment and Recommendations Sheet

a) *Please consider CERP, item of works/sub activities identified by the technical team.*
b) *E&S risk highlighted in ESMP, IPP and SIMP and measures noted for respective risk and impacts.*
c) *Be site specific based on observation and refer to the outcome of community consultation and present in both risk and measures column of the given table below.*

SN	Activities and Potential E&S Risk & Impacts	Mitigation Measures and way forwards
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

C. FPIC Checklists

a) *Follow 6 steps FPIC before starting field activities.*
b) *Participants: member of CBOs and people living in the influence area of the activity, and*
c) *FPIC is well received and Available.*

SN	DESCRIPTIONS	YES	NO	UNKNOWN	N/A
1	Does the project staff have the knowledge and competence to work with Indigenous Peoples in a culturally appropriate manner? Has the project staff been trained on how to interact with Indigenous Peoples?				
2	Has a detailed communication strategy for the dissemination of information been developed considering Indigenous Peoples' own mechanisms, language, and locations?				
3	Have the individuals identified as legitimate leaders of the indigenous communities involved been met and consulted?				
4	Have the involved communities had sufficient time to get information from PPMU (GASO) on the project? Have sufficient resources been facilitated for them to get expert advice on the project?				
5	Has prior information regarding date time and venue shared to community during pre implementationmeetings/consultations and physibility study of the activity for an effective participation in the FPIC process been established?				
6	Has a Participatory mapping analysis with relevant information been carried out?				
7	Have the indigenous communities involved been enabled to participate fully and effectively in project scoping, design, implementation, M&E, mitigation, and determination of the need for further review and management of the project?				
8	Has project information (including environmental and social assessment document; environmental social management plan; and evaluation) been disseminated early and through appropriate means?				
9	Has the proper understanding of the information provided to the indigenous communities involved been verified?				
10	Is the consultation process documented?				
11	Has the documentation of the consultation process been disclosed in a timely matter and using appropriate languages, formats, and locations?				
12	Has the consent been provided explicitly and recorded and affirmed in the format preferred by the community?				
13	Do the participatory monitoring and evaluation of the project include indicators that indigenous peoples determine to be relevant?				
14	Has the community been engaged in an adequate negotiation process on land and resources agreements, governance arrangements, legal and financial arrangements, employment and contracting opportunities, culturally appropriate benefits sharing, processes and mechanisms for monitoring, grievances and dispute resolutions, among other items?				

D. Conclusion and Recommendations

Draw major points of findings including FPIC results with conditions.

1.
2.
3.

The intervention activity will not cause any significant adverse risk and impact to the environment and the local community. However, the aforesaid mitigation measures need to be adopted throughout the execution of the proposed activity.

E. List of PPMUs personnel engaged in the assessment and recommendations.

S.N.	Name	Position	Signature

F. List of Annexes (to be submitted)

- ✓ Minutes of community consultation
- ✓ FPIC Form (Nepali- attached in Annex 2.2)
- ✓ Photographs

२.४ Environmental & Social Safeguard (ESMP, IPP &SIMP)

Monitoring Checklist

Name of Activity: ………………………………………………………………………

Name and address of Activity Contracting CBO/Group/Committee: ……………………………

Coverage area the activity: ………………………………………………………………………

Location of Activity: ………………………………………………………………………………

Progress Achieved: ……… % E& S Progress achieved: ……… %

Re: Take reference of ESMP/IPP/SIMP & Pre-construction E&S assessment Report and attend site observation and local consultation				
SN	Item and Particular	Measures Undertaken	Compliance Status	Reason for Non-Compliance if any
1)	E&S measures recommended by Preconstruction E&S assessment Report are integrated in design and BOQ of the activity			
2)	Measure is adopted to mitigate the soil erosion/ slope failure if any			
3)	Mitigation measures for Soil, water air and noise pollution if any are complied			
4)	Activity is implemented without temporary/permanent loss of trees and vegetation			
5)	No poaching and wildlife friendly working procedures as recommended are strictly complied			
6)	No local mining takes place for construction material. Construction wastes are properly managed at work site			
7)	Implementation of activity has not caused any adverse risk to any private property/land, caused restriction on access on use of natural resources			
8)	FPIC process is carried as iterative process			
9)	Local labor- Women, Dalit and IPs and marginalized community (if available) are deployed			
10)	CBOs are aware of no use of child labor. PPE and first aid box is in use at work site and Group insurance is done to covers accidental risk of the workers			
11)	GRM of the project is informed and community are familiar to GRM procedure and is functioning (no. of grievances received and addressed)			
12)	All other measures mentioned in ESMP, SIMP and IPP and as stated below are being implemented. 1- 2- 3- 4			

Remarks:

Monitored by; Date: …………………

Name: ………………………

Position: ……………………...

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

२.५ Completion Report on Implementation of E&S Risk Mitigation Measures (ESMP, IPP and SIMP)

Summary of Implemented activity

1	Name of Intervention Activity:											
2	River system							CERP Ipack No:				
3	Location Address											
4	Location Coordinate											
5	Name of contracting CBOs/Groups/Committee											
6	Activity Contract date:		Activity Completion date:									
7	Detail of Beneficiaries HHs/Populations	Total HHs:	Dalit:		Ips:		Madhesi		Muslim:		Others:	
		Total Pop:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
8	Detail of Community Level Consultations during design and implemenation	No of event:										
		Total Participants:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
8	Detail of FPIC	No. of event:										
		Total Participants:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
9	Detail of deployed workers	No. of local workers: ...	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
		No. outside worker:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:	M:	F:
10	Estimated cost of the activity		NRs... (in words: ....)									
11	Total Spent in the activity		NRs... (in words: ....)									
12	Expenditure on E&S measures:		NRs.				Percentage			....		

Implementation of E&S Risk Mitigation measures

a. Measures proposed in ESMP, IPP and SIMP to address potential E&S risk and impacts.
b. Measures recommended in Site specific E&S assessment during pre-construction.
c. Measures to address any outstanding issues if any arises during implementation.

SN	Activity/Potential E&S Risk/ Impacts	Measures Undertaken	Compliance Status	Reason for Non-Compliance/Remarks

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

Good Practices:

Challenges/Learning:

Reporting

Prepared by		**Certified by**	
Signature:		Signature:	
Name:		Name:	
Position		Position	

List of Annexes *(to be included)*

- ✓ Minutes of community consultations
- ✓ FPIC Collected
- ✓ Success Story (if any)
- ✓ Photographs

अनुसूची-३

चुरे उत्थानशील आयोजना

बार्षिक/त्रैमासिक लाभग्राही सम्बन्धी प्रतिवेदन

कार्यन्वयन इकाई :

बार्षिक/त्रैमासिक/आर्थिक वर्ष :

(क) लाभग्राहीहरुको विवरण

क्रियाकलाप	कार्यन्वयन मिति/ अवधि	स्थान /साइट	खर्च	किसान/उपभोक्ता लाभग्राही (क)		सरकारी कर्मचारी (ख)		अन्य सरोकारवाला लाभग्राही (FECOFUN/ACOFUN /NEFFIN etc.) (ग)		कुल लाभग्राही (क+ख+ग)	
				पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला

(ख) किसान/उपभोक्ता लाभग्राहीहरुको बिस्तृत विवरणः

क्रियाकलाप	दलित		जनजाति/ आदिबासी		ब्राह्मण/ क्षत्री		मधेशी		मुस्लिम		असक्षमता भएका लाभग्राहीहरु		युवा लाभग्राही (१६-४० वर्ष उमेर)	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
बबरमहल, काठमाडौं

वन तथा
नेपाल सरकार
वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूची-४

४.१ प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन कृषक पाठशाला सञ्चालन कार्यविधि, २०८०

१. प्रस्तावना

कृषक पाठशाला कृषकहरुले सिकाई आदान प्रदान गर्ने एक थलो हो । यस थलोमा कृषकहरुले सामुहिक रुपमा खोजपूर्ण सिकाईका तरिकाहरु अपनाई पर्यावरणीय विश्लेषणमा आधारित भई दिगो प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनका वारेमा सिक्ने र सिकाउने कार्य गर्दछन् । कृषक पाठशालामा कृषकको खेतवारी वा पशुपालन गर्ने थलो (गोठ वा खोर वा चरण) लाई नै अध्ययनस्थलको रुपमा प्रयोग गरिने हुनाले यसलाई भित्ता बिनाको पाठशाला पनि भनिन्छ । कृषक पाठशालामा एक/दुई जना सहजकर्ताले सिकाई प्रकृयाको सहजिकरण गर्दछन् । यहाँ कृषकहरुलाई कनै निश्चित विषय वा वस्तु विशेषको परिवेश अवलोकन, विश्लेषण तथा समूह छलफलको आधारमा ठोस निर्णय लिएर तत्काल आएका समस्याहरु समाधान गर्न सक्ने गरी दक्ष हुने वातावरण सिर्जना गरिन्छ । उक्त पाठशालामा स्थलगत अन्तरक्रिया, प्रर्दशन, तालिम, कृषक पाठशाला दिवस जस्ता कार्यहरु समावेश गरी निश्चित अवधिभित्र कक्षा सम्पन्न गरिन्छ ।

२. उद्देश्य

अनुभव सिकाई (Experiential Learning) मा आधारित सहभागितात्मक अभ्यासहरुको माध्यमले सहभागीहरुलाई विश्लेषण र निर्णय गर्न सक्षम वनाई सिर्जनात्मक सोंच क्षमताको अभिवृद्धि गरी उनीहरुलाई दक्ष बनाउनु कृषक पाठशालाको मुख्य उद्देश्य हो । कृषक पाठशालामा कृषकहरुले प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राप्त गरेका अनुभव, ज्ञान तथा सिपको प्रवर्द्धन गरिन्छ । प्राकृतिक स्रोतलाई दिगो रुपमा व्यवस्थापन गर्नमा आईपर्ने विभिन्न प्राकृतिक, प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय समस्याहरुको समाधानमा टेवा पुर्याउनु यस कृषक पाठशालाको उद्देश्य हो । यसको साथै कृषकहरुलाई संगठित गर्नु तथा जलवायु परिवर्तनको कारण समग्र चुरे क्षेत्र तथा यसमा आश्रित समुदायहरुलाई प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित पक्षहरुमा दक्षता अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यले कृषक पाठशालाको सञ्चालन गरिन्छ।

३. लक्षित वर्ग

आयोजना क्षेत्र अन्तरगत तोकिएका कार्यक्षेत्रमा वसोवास गर्ने कृषक तथा समुदायमा आधारित संस्था तथा समूहका सदस्यहरु

४. पाठशाला सञ्चालन कार्यविधि चुरे उत्थानशील आयोजनाले तयार गरेको प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन पाठशालाको पाठ्यक्रम र प्रकृया अनुसार प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन पाठशाला स्थापना र संचालन गर्न देहाय वमोजिमको प्रक्रिया अपनाइन्छ ।

क. कृषक पाठशाला स्थापना गर्नु अगाडी कृषक पाठशाला सहजकर्ता (Field School Facilitators) वडा प्रतिनिधि, स्थानीय संघ संस्थाका प्रतिनिधि, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाइ प्रतिनिधि/प्रमुख, विषय विशेषज्ञ

लगायतको उपस्थितिमा प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन कृषक पाठशाला कार्यक्रमबारे जानकारी गराई सरोकारवालाहरुको प्रतिवद्धता प्राप्त गर्न तयारी बैठक गर्ने ।

ख. प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालनका लागि सामुहिक प्रतिवद्धता प्राप्त भए पश्चात निम्न कुराको आधारमा पाठशाला संचालन गर्ने स्थान (site) छनौट गर्ने

- आयोजनाले तोकेको पालिका र वडा तथा पाठशालाको उद्देश्य वमोजिमको भौगोलिक रुपमा उपयुक्त स्थान
- जागरुक र इच्छुक कृषक भएको ठाउं (कृषक समूह भएको स्थानलाई प्राथमिकता दिईने)
- पाठशाला संचालन गर्न स्थानीय स्रोत साधन प्राप्त हुने ठाउँ
- यातायात र संचारको दृष्टिले पायक पर्ने ठाउँ
- समूह सदस्यहरुको घर सकभर नजिक रहेको (तुलनात्मक रुपले घना वस्ति भएको स्थान)

ग. सामुदायिक संस्था/समूह(हरु)का सदस्यहरुको सहभागिता हुने गरी पाठशालाका लागि सहभागी छनौट गर्न अन्तरक्रिया गर्ने । प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन पाठशालामा सामान्यतया २५ देखि ३० जना सदस्यहरूलाई सहभागी गराई सञ्चालन गरिने भएकाले सहभागी कृषकहरूको छनौट गर्दा तल उल्लेखित आधारहरू अपनाउन उपयुक्त हुन्छ ।

- आयोजना सञ्चालन भएका नदी प्रणाली भित्र बसोवास गर्ने ।
- पाठशाला अवधिभर सहभागी हुन इच्छुक ।
- प्रत्यक्ष रुपमा खेतीपाती तथा वन व्यवस्थापनमा संलग्न रहेका ।
- प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनसंग सम्वन्धी सीप सिक्न चाहने ।
- पाठशालामा नियमित समय दिन सक्ने ।
- पाठशाला स्थल नजिक (३० मिनेट भित्र हिडेर पुग्न सकिने) वासस्थान भएका ।
- सामान्य लेखपढ गर्न जान्ने ।
- महिला आदिवासि जनजाति र सामाजिकरूपमा पछाडी परेका सिमान्तकृत समुदायका सदस्यहरूको सामानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने ।

नोटः वालवालिका, विद्यालय जाने विद्यार्थी र अशक्तहरूलाई पाठशालामा सहभागी नगराउने। एक घरधुरीवाट एक जना मात्र सहभागी हुन पाउने ।

घ. पाठशालामा संलग्न हुन प्रतिवद्ध भएका सहभागीहरुसंग निम्न आधारहरुलाई मध्य नजर गर्दै अन्तरकृया गरी पाठशाला संचालन गर्नेस्थल (site) छनौट गर्ने ।

- सवै सदस्यलाई पायक पर्ने स्थल (सदस्यहरूको बसाई नजिकै रहेको)
- परीक्षण गर्ने र अन्तरकृया/छलफल गर्न उपयुक्त ठाउँ भएको (सम्भव भएसम्म अन्तरक्रिया/छलफलका लागि सार्वजनिक स्थल उपलब्ध भएको ठाउँ)
- परीक्षण अवधिका लागि जग्गा उपलब्ध गराउन करार गर्ने जग्गाधनी रहेका

ङ. खाजा, पानी र शौचालय उपलब्ध हुने स्थल

च. सहभागीहरुलाई ५-६ जनाको ४-५ वटा उप-समुहमा विभाजन गरी पाठशालाका सिकाई क्रियाकलापहरु प्रभावकारी बनाउने।

छ. पाठशालामा अनिवार्य रुपमा तुलनात्मक अध्ययन परीक्षण स्थापना गर्ने । साथै स्थानीय आवश्यकता अनुसारका सहयोगी परीक्षणहरु समेत संञ्चालन गर्ने ।

ज. पर्यावरणीय प्रणाली विश्लेषण कृषक पाठशालाको पाठ्यक्रमको मेरुदण्ड भएकोले कम से कम १०—१२ पटक यो अभ्यास अनिवार्य रुपमा संचालन गर्ने ।

झ. कृषक पाठशालाको दैनिक पाठयोजनामा समसामायिक आवश्यकता अनुसारका विषय र समुह गतिशिलता अभ्यास नियमित रुपमा समावेश गर्ने ।

ञ. कृषक पाठशालामा अनुशरण गरिएको प्रविधिको बिस्तार गर्ने उद्देश्य राखि पाठशाला समापन भए पश्चात कृषक दिवस, वातावरण दिवस, पृथ्वी दिवस, भू-संरक्षण दिवस लगायतका सम्वन्धित कृषक पाठशालाको विषयवस्तुसंग मेल खाने विशेष दिनमा एक कार्यक्रम आयोजना गरी आमन्त्रित पाहुना र अन्य कृषकहरुलाई अध्ययनस्थल भ्रमण, विविध स्टलहरुको निरीक्षण तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमको अवलोकन गराई पाठशालामा सहभागी कृषकहरुलाई समापन समारोहमा कृषक पाठशालावाट दिक्षित भएको प्रमाणपत्र वितरण गर्ने ।

सहभागी संख्याः २५ देखि ३० जना

संचालनहुने अवधिः १८ महिना

- कृषक पाठशाला संचालन गर्ने अवधि १८ महिनाको हुनेछ ।
- १८ महिने अवधिलाई पहिलो (४ महिने), दोश्रो (६ महिने) र तेश्रो (८ महिने) गरी तीन चरणमा बाँडिनेछ ।
- पहिलो ४ महिनामा प्रत्येक हप्ताको अन्तरालमा कक्षाहरु सञ्चालन गरिनेछ भने दोश्रो ६ महिनामा प्रत्येक १५ दिनमा र अन्तिम ८ महिनामा महिनाको एउटा कक्षा चलाइनेछ ।

पहिलो ४ महिनामा १९ पटक (तैयारी वैठक ३ पटक, पाठशाला सत्र १५ पटक, दिवस वा समारोह १ पटक) पाठशाला चल्नेछ भने दोश्रो चरणमा १५ पटक तथा तेश्रो चरणमा ११ पटक सहजकर्ता र कृषक बीच अन्तरक्रिया हुनेछ ।

जिम्मेवार निकाय

मुख्य जिम्मेवारीः सम्वन्धित प्रदेशको आयोजना व्यवस्थापन इकाई र आयोजनाका सम्बन्धित विषय विज्ञ

पाठशाला संचालकः पाठशाला संचालन गर्न प्रशिक्षण प्राप्त सहजकर्ता

<u>कार्यक्रमवाट आशातित प्रतिफल</u>

क. पर्यावरणीय प्रणाली विश्लेषण अभ्यासको माध्यमवाट पाठशाला सदस्यहरुको अवलोकनका सिप, प्राकृतिक स्रोत विश्लेषण तथा ती स्रोतहरुको दिगो व्यवस्थापन गर्न निर्णय लिन सक्ने क्षमतामा अभिवृद्धि भई स्थानीयस्तरमै समस्या समाधान गर्न कृषक/उपभोक्ता स्वयंलाई दक्ष बनाउने ।

ख. स्थलगतरुपमा उन्नत प्रविधिको प्रभावकारिताको अध्ययन परीक्षण गरी उपयुक्त हुने ज्ञानको सृजना गर्ने ।

ग. कृषक/उपभोक्ताको सामुहिक सशक्तिकरण हुने ।

<u>कार्यक्रमको क्षेत्र विस्तार र दिगोपनाको सम्भाव्यता</u>

आयोजनावाट संचालन भएका प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन कृषक पाठशालाहरु वन वातावरण तथा एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रमा नयाँ प्रयासहरु भएको हुनाले यस्ता पाठशालाहरुको सफलताको आधारमा थप क्षेत्रहरुमा विस्तार गरिनेछ ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
पुरै उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

४.२ प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन पाठशाला सञ्चालन आर्थिक पक्ष

पहिलो चरण

सि.नं.	क्रियाकलाप	संख्या	इकाई	संख्या	दिन	दर	जम्मा	कैफियत
१	पाठशाला संचालन स्थल पहिचान तथा स्थापनाको चरण							
१.१	पहिलो तयारी सत्र							
१.१.१	सहभागीहरुलाई खाजा	४०	जना	१	दिन	२००.००	८०००.००	
१.१.२	स्टेशनरी गोष्ठीको लागि	१	पटक	१	दिन	२५००.००	२५००.००	
१.१.३	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.००	२०००.००	
१.१.४	यातायात खर्च	२	जना	१	दिन	५००.००	१०००.००	
	जम्मा						१३,५००.००	
१.२	दोस्रो तयारी (बैठक) सत्र							
१.२.१	सहभागीहरुलाई खाजा	३०	जना	१	दिन	२००.०	६०००.०	
१.२.२	स्टेशनरी गोष्ठीको लागि	१	पटक	१	दिन	२५००.०	२५००.०	
१.२.३	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.०	२०००.०	
१.२.४	यातायात खर्च	२	जना	१	दिन	५००.०	१०००.०	
	जम्मा						११,५००.०	
१.३	तेस्रो तयारी (बैठक) सत्र							
१.३.१	सहभागीहरुलाई खाजा	२७	जना	१	दिन	२००.०	५४००.०	
१.३.२	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.०	२०००.०	
१.३.३	यातायात खर्च	२	जना	१	दिन	५००.०	१०००.०	
	जम्मा						८,४००.०	
१.४	पाठशाला संचालन को अवस्था							
१.४.१	सहभागीहरुलाई खाजा	२७	जना	१५	दिन	२००.०	८१,०००.०	
१.४.२	सहभागी हरुको लागि स्टेशनरी	२७	जना	१	पटक	१००.०	२७००.०	
१.४.३	अध्ययन परिक्षण र सिकाई सामग्री	१	पटक	१	पटक	२२५००.०	२२५००.०	
१.४.४	त्रिपाल, प्लाई वुड, फर्स्ट एड बक्स	१	पटक	१	पटक	५०००.०	५०००.०	
१.४.५	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१५	दिन	१०००.०	३००००.०	
१.४.६	यातायात खर्च	२	जना	१५	पटक	५००.०	१५०००.०	
१.४.७	वाह्य श्रोतव्यक्ति पारिश्रमिक	१	जना	१०	दिन	१५००.००	१५०००.००	
	जम्मा						१७१,२००.०	
१.५	पाठशाला दिवस							

१.५.१	सहभागीहरुलाई खाजा	१००	जना	१	दिन	२००.०	२००००.०	
१.५.२	पाठशाला दिवस व्यवस्थापन	१	पटक	१	पटक	७५००.०	७५००.०	
१.५.३	उत्कृष्ट समुह पुरस्कार	१	पटक	१	पटक	१००००.०	१००००.०	
१.५.४	पाठशाला सम्पन्न प्रतिवेदन	१	पटक	१	पटक	३०००.०	३०००.०	
१.५.५	पाठशाला दिवसको लागि सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.०	२०००.०	
१.५.६	यातायात खर्च	२	जना	१	पटक	५००.०	१०००.०	
	जम्मा						४३५००.०	
	पाठशाला पहिलो चरणको कुल जम्मा						२४८,१००.०	

दोस्रो चरण

सि.नं.	क्रियाकलाप	संख्या	इकाई	संख्या	दिन	दर	जम्मा	कैफियत
२	पाठशाला संचालन कार्ययोजना तयारी चरण							
२.१	दोस्रो तयारी बैठक							
२.१.१	सहभागीहरुलाई खाजा	३०	जना	१	दिन	२००.००	६०००.००	
२.१.२	स्टेशनरी गोष्ठीको लागि	१	पटक	१	दिन	२५००.००	२५००.००	
२.१.३	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.००	२०००.००	
२.१.४	यातायात खर्च	२	जना	१	दिन	५००.००	१०००.००	
	जम्मा						११,५००.००	
२.२	पाठशाला संचालन को चरण							
२.२.१	सहभागीहरुलाई खाजा	२७	जना	११	दिन	२००.०	५९४००.०	
२.२.२	सहभागी हरुको लागि स्टेशनरी	२७	जना	१	पटक	१००.०	२७००.०	
२.२.३	अध्ययन परिक्षण र सिकाई सामग्री	१	पटक	१	पटक	२७०००.०	२७०००.०	
२.२.४	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	११	दिन	१०००.०	२२०००.०	
२.२.५	यातायात खर्च	२	जना	११	पटक	५००.०	११०००.०	
२.२.६	वाह्य श्रोतव्यक्ति पारिश्रमिक	१	जना	६	दिन	१५००.००	९०००.००	
	जम्मा						१३१,१००.०	
२.३	पाठशाला दिवस							
२.३.१	सहभागीहरुलाई खाजा	१००	जना	१	दिन	२००.०	२००००.०	
२.३.२	पाठशाला दिवस व्यबस्थापन	१	पटक	१	पटक	७५००.०	७५००.०	
२.३.३	उत्कृष्ट समुह पुरस्कार	१	पटक	१	पटक	१००००.०	१००००.०	
२.३.४	पाठशाला सम्पन्न प्रतिवेदन	१	पटक	१	पटक	३०००.०	३०००.०	
२.३.५	पाठशाला दिवसको लागि सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.०	२०००.०	
२.३.६	यातायात खर्च	२	जना	१	पटक	५००.०	१०००.०	
	जम्मा						४३५००.०	
	पाठशाला दोस्रो चरणको कुल जम्मा						१८६,१००.०	

तेस्रो चरण

सि.नं.	क्रियाकलाप	संख्या	इकाई	संख्या	दिन	दर	जम्मा	कैफियत
३	पाठशाला संचालन कार्ययोजना तयारी चरण							
३.१	तेस्रो तयारी बैठक							
३.१.१	सहभागीहरुलाई खाजा	३०	जना	१	दिन	२००.००	६०००.००	
३.१.२	स्टेशनरी गोष्ठीको लागि	१	पटक	१	दिन	२५००.००	२५००.००	
३.१.३	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.००	२०००.००	
३.१.४	यातायात खर्च	२	जना	१	दिन	५००.००	१०००.००	
	जम्मा						११,५००.००	
३.२	पाठशाला संचालन को चरण							
३.२.१	सहभागीहरुलाई खाजा	२७	जना	८	दिन	२००.०	४३२००.०	
३.२.२	सहभागी हरुको लागि स्टेशनरी	२७	जना	१	पटक	१००.०	२७००.०	
३.२.३	अध्ययन परिक्षण र सिकाई सामग्री	१	पटक	१	पटक	२२०००.०	२२०००.०	
३.२.४	सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	८	दिन	१०००.०	१६०००.०	
३.२.५	यातायात खर्च	२	जना	८	पटक	५००.०	८०००.०	
३.२.६	वाह्य श्रोतव्यक्ति पारिश्रमिक	१	जना	६	दिन	१५००.००	९०००.००	
	जम्मा						१००,९००.०	
३.३	पाठशाला दिवस							
३.३.१	सहभागीहरुलाई खाजा	१००	जना	१	दिन	२००.०	२००००.०	
३.३.२	पाठशाला दिवस व्यबस्थापन	१	पटक	१	पटक	७५००.०	७५००.०	
३.३.३	उत्कृष्ट समुह पुरस्कार	१	पटक	१	पटक	१००००.०	१००००.०	
३.३.४	पाठशाला सम्पन्न प्रतिवेदन	१	पटक	१	पटक	३०००.०	३०००.०	
३.३.५	पाठशाला दिवसको लागि सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२	जना	१	दिन	१०००.०	२०००.०	
३.३.६	यातायात खर्च	२	जना	१	पटक	५००.०	१०००.०	
	जम्मा						४३,५००.०	
	पाठशाला तेस्रो चरणको कुल जम्मा						**१५५,९००.०**	

१	पाठशाला पहिलो चरणको कुल जम्मा	२५२,१००.०	
२	पाठशाला दोस्रो चरणको कुल जम्मा	१८६,१००.०	
३	पाठशाला तेस्रो चरणको कुल जम्मा	१५५,९००.०	
	प्राकृतिक स्रोत व्यबस्थापन पाठशाला कुल जम्मा	**५९०,१००.०**	

नोटः वाह्य स्रोत व्यक्तिको दै. भ्र. भत्ता, पाठशाला अनुगमन खर्च र अन्य भैपरी आउने खर्च प्रचलित नियमानुसार खर्च गर्न सकिनेछ । यातायात खर्चको हकमा वास्तविक खर्च आंकलन गरी नपुग रकम कार्यक्रम संचालनार्थ दै.भ्र.भ. को शिर्षकमा विनियोजन गरिएको बजेटबाट परिपूर्ति गरिने छ।

द्रस्टव्यः उपरोक्त अनुसारको नर्म्स अर्थ मन्त्रालयको कार्य संचालन निर्देशिका, २०७७ को आधारमा तयार गरिएको हो ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
जुद्धे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
बबरमहल, काठमाडौं

अनुसूची-५

होर्डिङ्ग बोर्डको नमूना

(क) उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने क्रियाकलापको हकमा

GREEN CLIMATE FUND

FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS

१. कार्यक्रमको नामः-

२. आर्थिक वर्षः-

३. स्थानः-

४. उपभोक्ता समितिको नामः-

५. सम्झौता मितिः-

६. कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने मितिः-

७. अनुमानित लागत विवरण

(क) कार्यालयले व्यहोर्नेः-

(ख) उपभोक्ता समूहले व्यहोर्नेः-

(ग) अन्यले व्यहोर्नेः-

कुल अनुमानित लागतः-

८. सम्पन्न हुने मुख्य संरचना तथा कार्यक्रमहरू

(क)

(ख)

(ग)

(ख) ठेक्का पट्टा मार्फत सञ्चालन हुने क्रियाकलापको हकमा

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

GREEN
CLIMATE
FUND

FOOD AND AGRICULTURE
ORGANIZATION
OF THE UNITED NATIONS

१. कार्यक्रमको नामः-

२. आर्थिक वर्षः-

३. स्थानः-

४. ठेक्का पट्टा नं. :-

५. ठेकेदारको नामः-

६. सम्झौता मितिः-

७. कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मितिः-

८. कबोल अंकः-

९. गरिने मुख्य कार्यहरू

क)
ख)
ग)

अनुसूची-

सार्वजनिक सुनुवाई फाराम

(सार्वजनिक सुनुवाईको प्रतिवेदन)

मितिः- २०.../..../...

कार्यक्रमको नामः-

कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानः- नदी प्रणालीः-

सञ्चालन गर्ने उपभोक्ता समितिको नाम र ठेगानाः-

भेला (बैठक) स्थलः- समयः-

सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरुको विवरणः

१. माटोको बाँध निर्माणको कार्यः- .... घ.मि./लम्बाईः- .... मि.

२. गेबियनको कामः- .... घ.मि.

३. घाँसको चपरीको कामः- .... ब.मि.

४. बाँसको भाटाको (Wattling) कामः- .... मि.

५. बिरुवा रोपण क्षेत्रफल/संख्याः- प्रजातिः-

६. अन्य कार्यः ....

उपस्थिति

अध्यक्ष श्री ....

अतिथि श्री ....

उपाध्यक्ष श्री ....

सचिव श्री ....

कोषाध्यक्ष श्री ....

सदस्य श्री ....

सदस्य श्री ....

सदस्य श्री ....

अन्य आमन्त्रित उपभोक्ता, नागरिक समाज लगायत अन्य व्यक्तित्वहरू

श्री ....

श्री ....

श्री ....

जनप्रतिनिधि श्री ....

जनप्रतिनिधि श्री ....

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

प्रस्तावहरू

१. कार्यक्रम सम्पन्न सम्बन्धमा ।
२. सार्वजनिक लेखा परीक्षण सम्बन्धमा ।
३. भुक्तानी सम्बन्धमा ।
४. जिम्मेवारी तोकिने सम्बन्धमा ।

निर्णयहरू

१. प्रस्ताव नं. १ माथि छलफल गर्दा .... उपभोक्ता समिति/समूह र चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... बीच .... कार्यक्रमको कार्य सम्झौता अनुसार .... पालिका, वडा नं. ...., ... कार्यसम्पन्न भएको व्यहोरा सर्व सहमतीबाट निर्णय गरियो ।

२. प्रस्ताव नं. २ माथि छलफल गर्दा चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... सँग .... कार्यक्रमको कार्य सम्झौता अनुसार उक्त कार्य सम्पन्न गर्न तपसिल अनुसारको खर्च (जनसहभागिता सहित) सार्वजानिक लेखा परिक्षण भएको व्यहोरा सर्वसहमतिबाट निर्णय गरीयो ।

तपसिल

आम्दानी र खर्चको हिसाव कितावः

आम्दानी श्रोत		रकम	खर्च	मौज्दात		कैफियत
				बैंकमा	नगद	
आयोजनाबाट प्राप्त हुने/भएको रकमः	प्रथम किस्ताः					
	दोस्रो किस्ताः					
	तेस्रो किस्ताः					
अन्य संघ संस्था बाटः						
उपभोक्ताबाट	नगदः					
	श्रमदानः					
	जम्मा					

विस्तृत विवरणः

क्र.सं.	आइटम वाइज कार्य विवरण	परिमाण/इकाई	दर	कुल जम्मा	कैफियत
१.	मेसिनरी उपकरणको भाडा	घ.मि.			
	एक्साभेटरको भाडा, इन्धन लगायत	घण्टा			
	अन्यः				
२.	निर्माण सामग्री खरिद				

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन

	सिमेन्ट:	ब्याग			
	रड	क्विन्टल			
	मेसिन मेड तारजाली	ब.मि.			
	जियो टेक्सटायल	ब.मि.			
	बोल्डर/ढुंगा	घ.मि.			
	इटा	गोटा			
	बाँस	घना			
	गीट्टी	घ.मि.			
	वालुवा	घ.मि.			
	अन्य:				
३.	लेवर खर्च	दिन			
	मिस्त्री खर्च	दिन			
४.	ढुवानी खर्च:				
५.	विविध खर्च				
			जम्मा		

३. प्रस्ताव नं. ३ माथि छलफल गर्दा चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... सँग कार्य सम्झौता भए अनुसारको सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न भई सार्वजनिक लेखापरीक्षण भए अनुसारको भुक्तानी हुनुपर्ने रकम रु. .... अक्षरेपी रु. .... भुक्तानीका लागि चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... मा पहल गर्न सर्वसहमतिबाट निर्णय गरियो ।

४. प्रस्ताव नं. ४ माथि छलफल गर्दा चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ... बाट प्राप्त हुने रकमको लागि आर्थिक कारोबार गर्न सम्पूर्ण अधिकार .... उपभोक्ता समूह/समितिका अध्यक्ष श्री .... र .... लाई तोकिएको सर्वसहमतिबाट निर्णय गरियो।

मौज्दात/बचत	विवरण		कैफियत
रु.	बैंक खातामा		
रु.	श्री .... को जिम्मामा		
रु.	श्री .... को जिम्मामा		
	जम्मा:		

(**नोट**: *यस नमूना फरमेटमा प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाईले मुख्य बिषयलाई समेटी सारभूत रुपमा फरक नपर्ने गरी आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सक्नेछ।*)

उपरोक्त बमोजिमको सार्वजनिक लेखा परीक्षणको विवरण टाँस गरिएको सार्वजनिक स्थान:

रोहवर:

.... गा.पा./न.पा. .... वडा नं. .... का जनप्रतिनिधि श्री .... को समुपस्थितिमा टाँस गरिएको व्यहोरा ठिक साँचो हो । भनी सहि छाप गरीदियौं ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूचीः ७

पार्श्वचित्र (Activity Profile)

1.	Name of Activity:					
2.	Name of program:					
3.	Location:	Ward:		Place:		F/Y:
4.	Name of River system:					
5.	GPS Coordinate:					
6	Cost: - a) Estimated:					
Office (PPMU):		User:		Others:		Total:
b) Actual expenditure						
Office (PPMU):		User:		Others:		Total:
7.	Objectives:					
8.	Conservation Measure/Technique applied:					
9.	Implementation process:					
10.	Gender/Social consideration:					
11.	Effect/Impact:					
12.	Benefited HH:	Total (T):	Dalit:	Janajati:	Madhesi:	Others:
13.	Employment Generated:					
14.	Problem faced:					
15.	Maintenance sustainability:					
16.	Lesson learned:					
17.	Site Accessibility:					
18.	Other:	User Group Name: Chairperson: Site Incharge:			PPMU Chief:	

Photogharphs

Before work start	After work completion

अनुसूचीः ८

भुक्तानीका लागि आवश्यक भर्पाईहरुको नमूना

(समान्यतः सारभुतमा फरक नपर्ने गरी आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सकिने)

८.१ ढुंगा ढुवानी भरपाई नमूना

भरपाई दादै.. समिति, ... को .... कार्यको लागि निर्माण सामग्री ...., ... देखि निर्माण स्थल .... सम्म (अन्दाजी .... कि.मि.बाट) ढुवानी गरीदिए बापत हामी तपसिलका सवारी चालक/सवारी धनीले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष/सदस्य श्री .... बाट तपसिलमा उल्लेखित रकम रु. .... बुझिलिए ।

तपसिल

क्र.सं.	सवारी चालकको नाम थर	ठेगाना	ट्रिपर/ट्रयाक्टर/ट्रक नं.	ट्रीप (प्रति ट्रीप....घ.मि.)	प्रति ट्रीपको दर	जम्मा रकम	बुझिलिनेको सहि
१.							
२.							
३.							
४.							
५.							
			जम्मा	......ट्रीप/ ......घ.मि.			

समितिको तर्फबाटः

सवारी धनिको नामः

ठेगानाः

सहिः

मितिः

बुझाउनेको नामः

पदः

सहिः

मितिः

समितिको छापः

पुनश्चः प्रत्येक सवारी साधन (ट्रिपर/ट्रयाक्टर/ट्रक)को ब्लुबुक र सवारी चालकको सवारी चालक अनुमति पत्रको प्रतिलिपि संलग्न राखु पर्नेछ ।

८.२ तारजाली (गेबियन) बाकस गाडीबाट ढुवानी गरिएको भरपाईको नमूना

भरपाई दादै .... समिति, ... को .... कार्यको लागि निर्माण सामग्री ...., ... देखि .... सम्म (अन्दाजी .... कि.मि. बाट) ढुवानी गरिदिए बापत म सवारी चालक/सवारी धनीले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष श्री .... बाट तपसिलमा उल्लेखित रकम बुझिलिए ।

तपसिल

क्र.सं.	सवारी चालकको नाम थर	ठेगाना	ट्रिपर/ट्रयाक्टर/ ट्रक नं.	तारजाली बाकस (Machine made H/C Gabion Box)	ढुवानी रकम	बुझिलिने को सहि	कैफियत
१.				२x१x१ साइज ..... थान १.५x१x१ साइज .. थान ३x१x०.५ साइज .. थान ३x१x०.३ साइज .. थान ३x१.५x०.५ साइज .. थान ३x१.५x०.३ साइज .. थान			
			जम्मा:	.... संख्या/थान			

समितिको तर्फबाट:

सवारी धनिको नाम:
ठेगाना:
सहि:
मिति:

बुझाउनेको नाम:
पद:
सहि:
मिति:
समितिको छाप:

पुनश्च: प्रत्येक सवारी साधन (ट्रिपर/ट्रयाक्टर/ट्रक) को ब्लुबुक र सवारी चालकको सवारी चालक अनुमति पत्रको प्रतिलिपि संलग्न राख्नु पर्नेछ ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

८.३ तारजाली (गेबियन) बाकस मानिसबाट ढुवानी गरिएको भरपाईको नमूना

भरपाई दादै .... समिति, ... को .... कार्यको लागि निर्माण सामग्रीः **तारजाली बाकस,** जम्मा .... थान, ... देखि निर्माण स्थल .... सम्म (अन्दाजी . ... मि./कि.मि.बाट) बोकेर ढुवानी गरिदिए बापत हामी तपसिलका व्यक्तिहरुले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष/सदस्य श्री .... बाट निम्नानुसारको रकम बुझिलियौं ।

तपसिल

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	तारजाली बाकस (Machine made H/C Gabion Box)	दर/प्रति बाकस	ढुवानी रकम	जम्मा रकम	बुझिलिनेको सहि	कैफियत
१.			३x१x१ साइज .... थान					
			२x१x१ साइज ...... थान					
			१.५x१x१ साइज .... थान					
			३x१x०.५ साइज .... थान					
			३x१x०.३ साइज .... थान					
			३x१.५x०.५ साइज....थान					
			३x१.५x०.३साइज.... थान					
२.			३x१x१ साइज .... थान					
			२x१x१ साइज .... थान					
			१.५x१x१ साइज .... थान					
			३x१x०.५ साइज .... थान					
			३x१x०.३ साइज .... थान					
			३x१.५x०.५साइज .... थान					
			३x१.५x०.३ साइज .... थान					
			जम्माः	....थान				

समितिको तर्फबाटः

बुझाउनेको नाम थरः

पदः

हस्ताक्षरः

मितिः

प्रमाणित गर्ने समितिको पदाधिकारीको नामः

हस्ताक्षरः

मितिः

समितिको छापः

८.४ खानीमा ढुंगा खरिद गरिएको भरपाई

भरपाई दादै .... समिति, ... को .... कार्यको लागि निर्माण सामग्रीः **<u>बोल्डर/ढुंगा</u>**, ढुंगा खानी/संकलन गरिएको स्थानः .... उपलब्ध/बिक्री गरिदिए बापत हामी तपसिलका व्यक्तिहरुले समितिका अध्यक्ष/सचिव/कोषाध्यक्ष श्री .... बाट निम्नानुसारको रकम बुझिलिइ सो को भरपाई गरिदिए ।

तपसिल

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	परिमाण	दर/प्रति घ.मि.	जम्मा रकम	बुझिलिनेको सहि	कैफियत
१.							
२.							
३.							
४.							
५.							
६.							
७.							
			जम्मा	....	घ.मि.		

समितिको तर्फबाटः

बुझाउनेको नाम थरः समितिको छापः

पदः

हस्ताक्षरः

मितिः

पुनश्चः ढुंगा खरिद गरीएका प्रत्येक व्यक्तिको नेपाली नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी सलग्न राख्नु पर्नेछ ।

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई
बबरमहल, काठमाडौं

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

अनुसूचीः ९

भुक्तानी निवेदनका ढाँचाहरु

९.१ रनिंग बिल भुक्तानी सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा

(समान्यतः सारभुतमा फरक नपर्ने गरि आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सकिने)

मितिः २०८ / /

श्रीमान् प्रदेश आयोजना संयोजकज्यू,
चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ...।

बिषयः प्रथम/दोस्रो रनिंग बिल भुक्तानी सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा तहाँ कार्यालय र यस समितिको बीच .... कार्यक्रम सञ्चालनको लागि मिति २०८०/ / मा सम्झौता भै कार्य शुरु गरी हाल तपसिलमा उल्लेखित कार्यहरु सम्पन्न भै सकेको हुंदा उक्त कार्यको नापजाँच तथा मुल्यांकन गरी रनिंग बिल भुक्तानी गरी दिनु हुन् आवश्यक बिल भरपाई तथा कागजातहरु संलग्न राखी पेश गरेको छु ।

हाल सम्मका सम्पादित कार्यहरुः

१.
२.
३.

निवेदक
....
अध्यक्ष/सचिव
.................................समिति

समितिको छाप

संलग्न बिल भरपाई तथा कागजातहरुः

१.	समितिको निर्णयको प्रतिलिपि (पाना- को)-	थान	
२.	अनुगमन समितिको प्रतिबेदन-	थान	
३.	तारजाली (निर्माण सामग्री) को ल्याब टेष्ट सर्टिफिकेट-	थान	
४.	सम्पन्न कार्यको तस्विरहरु-	थान	
५.	निर्माण सामग्री खरिद तथा ढुवानीको बिल-	थान	रु. ....
६.	JCB/Excavator प्रयोग गरेको बिल-	थान	रु. ....
७.	बिभिन्न कामको भरपाईहरु-	थान	रु. ....
८.	डोर हाजिरी फारमहरु-	थान	रु. ....
	जम्माः-	थान	रु. ....

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
चुरे उत्थानशील आयोजना

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

९.२ अन्तिम बिल भुक्तानी सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा

(समान्यतः सारभुतमा फरक नपर्ने गरि आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सकिने)

मितिः २०८ / /

श्रीमान् प्रदेश आयोजना संयोजकज्यू,
चुरे उत्थानशील आयोजना, प्रदेश आयोजना व्यवस्थापन इकाई, ...।

बिषय : अन्तिम बिल भुक्तानी सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा तहाँ कार्यालय र यस समिति बीच .... कार्यक्रम सञ्चालनको लागि मिति २०८ / / मा सम्झौता भै कार्य शुरु गरी हाल सम्झौता अनुसारका सम्पूर्ण कार्यहरु सम्पन्न भै सकेको हुदा उक्त कार्यको नापजाँच तथा मुल्यांकन गरी रनिंग बिल भुक्तानी गरी दिनु हुन आवश्यक बिल भरपाई तथा कागजातहरु संलग्न राखी पेश गरेको छु ।

सम्झौता अनुसारका सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरुः

निवेदक

१.   ....

२.   अध्यक्ष/सचिव

३.   ....समिति

समितिको छाप

संलग्न बिल भरपाई तथा कागजातहरुः

१.	समितिको निर्णयको प्रतिलिपि (पाना- को)-	थान	
२.	अनुगमन समितिको प्रतिबेदन-	थान	
३.	सार्वजनिक लेखा परिक्षण गरी टाँस गरेको मुचुल्का-	थान	
४.	वडा कार्यालयको सिफारिश-	थान	
५.	सम्पन्न कार्यको तस्विरहरु-	थान	
६.	निर्माण सामग्री खरिद तथा ढुवानीको बिल-	थान	रु. ....
७.	JCB/Excavator प्रयोग गरेको बिल-	थान	रु. ....
८.	बिभिन्न कामको भरपाईहरु-	थान	रु. ....
९.	डोर हाजिरी फारमहरु-	थान	रु. ....
	जम्माः-	थान	रु. ....